

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krog — temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron za pol leta 4 krone, za četrť leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Božič.

Rodil se je mladi kralj nebes in zemlje. V sveti noči je zažarelo nebo, vse obzorje je zasijalo v nebeški svetlobi, kot da je zagorelo na svodu sto zlatih solnc, a v hlevu je prišlo na svet nežno detece, rodil se je Bog.

Na slami porojeno in v jasli položeno božje dete! Kako se je ponižal kralj vseh kraljev! Od jaslí, kjer se je rodil, do križa, kjer je umrl, pa je hodil božji sin slavno pot, idejo miru in sprave, nauk o ljubezni je učil ljudi in s svojo smrtjo zaznamoval večne resnice.

Kako diven simbol teptanim in zaničevanim je rojstvo Jezusovo! Bog, rojen v hlevu, je priznal uboge svojim bratom. V palači bogatinov ni bil rojen temveč v revnem pastirskem hlevu. Tam je prvič zaplakal, in mati ga ni položila v zlato zibelj. Rodil se je kot siromak, s svojim rojstvom je zaklical siromakom, da so njegovi, da je on njihov.

Jezus se je rodil, in prišli so z nebes angeli, da se poklonijo Njemu, nedolžnemu detetu in oznanijo pastirjem veselo vest. V bleska in sijaju so se spuščala na zemljo krđela angelska in „Mir ljudem na zemlji“ so klicali strmečim pastircem. „Mir ljudem na zemlji!“

Pred toliko stoletji so prinesli nebeščani o Božiču zemljanom to voščilo, in isto voščilo ponavljamo še dandanes. Vekovi so se potopili v neizmerno večnost, rod za rodom je izginil, a ljudje se še vedno sovražijo. Mogočnjaki zatirajo slabejše, celi narodi se dvigajo proti sosedom, nauk božjega deteta se še ni udomačil med nami.

Slovenski narod, poniževan in teptan, hodi pot siromaštva, pot preganjanja. Iz nižav se vije njegova pot, med trpljenjem in borenjem. Z naporom se dviga in ustaja, bliža se svojim zvezdam. Ali pride do cilja, do sreče in miru, ali ga privede pot na Golgato, kjer bo šele v smrti njegova zmaga?

Ali čemu tožne misli, Božič je, čas rojstva našega Boga in „Mir ljudem na zemlji“ je voščilo, katero voščimo najprej našemu narodu.

Ne pride še naša Golgata, ako si zapišemo v srce te božje besede, ako se ravnamo po nauku Jezusovem, ki je učil ljubezen in bratstvo. To naj bode pot, po kateri stopaj naš narod, in nedvomno bo potem naš Božič lepši in krasnejši.

Mnogo daril bi bilo lahko na našem božičnem drevescu, a letos je prazen. Ničesar nimamo pokazati svoji domovini, kar bi bilo velikega in plodonosnega. Dasi nismo vsega krivi sami, zakaj pravica ne najde odmeva pri nasprotnikih, in danes svet noče slišati nauka o ljubezni.

Boj je dandanes geslo med narodi, in Jezus koraka čez krvavo planjavo. Na zunaj je mirna naša domovina, čeprav ji divja v osrčju bratomorni boj in njegov sad je zlo in nesreča.

Sveti Božič je, čas miru in sprave. V teh blaženih dnevih naj bi naklonilo božje dete medsebojno ljubezen slovenskim bratom. Kakor se je v noči rojstva prikazala svetla zvezda na nebu in je kazala trem kraljem na Jutrovem pot k betlehemskeemu hlevu, tako bodi naša ljubezen sijajna luč, ki naj nas vodi v boljšo bodočnost. Po tej poti, osvetljeni od zvezde-zornice idimo navzgor, da svoji ljubljeni domovini prinesemo kedaj krasen božični dar.

To bo naše prerojenje, naše drugo rojstvo, ko bo odprto pred nami novo obzorje, lepše in zlato ozarjeno. Padla bodo bremena, ki so nas tiščala pod jarem tujinstva, in izginilo bo vse, kar nas ovira. Betlehemska zvezda, vodi naš rod k sreči, spravi brate in vlij ljubezni v naša srca! Božje dete, daj mir naši domovini!

„Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“

Te angelske besede niso vodilo našim narodnim nasprotnikom. Njihova deviza je boj, in krivičen boj usiljujejo Slovencem. Božič je, ali napram njim ne moremo oznanjati miru in sprave. Bojevit Božič je, in nenški rogovi tulijo pogin Slovanom. Ne, miru nočejo, a angeli so ga oznanjali samo ljudem, ki so dobre volje. Niti o tem svetem času pozabiti ne moremo, da naši severni sosedje kujejo orožje zoper slovenski narod in varijo strup slovenskemu jeziku. Z nami je Bog ljubezni in miru, oholi sosedje hočejo boj, in zato smo napram njim vedno v oklepih, da ščitimo svoje pravo.

Božič!

Za koga so kmetijske podružnice?

Ravno zadnji čas se je kmetijsko vprašanje v „Domovini“ precej razmotrivalo, naštevale so se razne nesreče, ki zadevajo revnega oratarja, povdarjal se je klic po domači slovenski kmetijski šoli, ki bi vsaj deloma pomagala iz zagate, v katero smo zabredli. Kakor znano, ima štajerska dežela svojo kmetijsko družbo, ki ji je naloga, skrbeti za ugodnosti kmetovalčeve v njegovih potrebah. Da pa naši kmetje, svobodno rečem, 90% še ni niti slišalo, toliko manj pa še kaj dobilo od iste, je v obče znana stvar. V zvezi z glavno družbo stoje po vseh krajih osnovane kmetijske podružnice, ki ravno tako uživajo mnogo ugodnosti in so deležne tudi precejšnjih deželnih podpor. A Bogu bodi potoženo, razen kake četvorice, so vse v rokah naših nemškutarjev, in kako ti skrbje za našega oratarja, je zdavnaj dognano. K glavni družbi niso pripustili v odbor Slovence, dasiravno smo se zato potegovali, a da gospodarijo v podružnicah nemškutarji, je pa naša krivda, posledica naše indolentne brezbriznosti. V odboru podružnic sedijo nemški graščaki in veleposestniki, tržani, tudi celo obrtniki, kakor peki in usnjariji, ki rede le po eno kravo.

Zato dobivajo seveda za svojo ped zemlje — za katero plačujejo po 10 vin. davka — ceno umetna gnojila, ali pa tudi zastoj „za poskušnjo“, kakor se blagovolijo izjavljati, travniške brane, sejalne stroje, pluge za okopanje in ogrebanje, drevesa in trte ter nova semena, druga na priporočilo podružnice v dober kup od glavne družbe, prva na posojilo od podružnice, ki si jih je nanabavila za subvencionirane svote. A kmet? On ne zna o tem ničesar!

Da vas vprašam, cenjeni kmetovalci, jeli mar podružnica po svojem namenu za vas, ali za premožne graščake in skoro brezposestne tržane in nemške obrtnike?

Zakaj bi vi za vaš krvavi denar, katerega morate vedno odrajtovati davkarijam, ne bili deležni tudi podpor, ki so iz teh svot namenjene? Naš slovenski kmet je prepričan, in to tudi do celu opravičeno, da je davek ves le za vojsko, za visoke uradnike in oblasti, katere mu pač bore malo pomorejo v njegovem bednem stanju! Da je

tuintam kak groš tudi v svrhu povzdige kmetijstva posvečen, v tem on še do danes ni bil in ni mogel biti overovljen. Kako temu odpomoči? Pregovor pravi: „Pomagaj si sam, in Bog ti bode pomagal.“ Torej najprvo na svoje lastne noge! Pristopajte, kmetje, v obilnem številu k kmetijskim podružnicam, bojkot tukaj ni umesten, žrtvujte udmino, če tudi je videti navidezno izgubljena. Ko boste pa v podružnici čutili svojo premoč nad nemškutarsko egoistično svojatjo, izvolite si odbor iz svoje sredine, saj so tudi med vami zato sposobni, in dobrote, ki jih doslej uživajo nemškutarji, bodo tudi vam, katerim so v bistvu namenjene, došle. In te niso baš taka bagatelna malenkost! Stroji, brane, drevesa, trte, gratis gnojila, bodo sigurno tudi vam dobro došla.

Naša deželna kmetijska družba se je tudi toli ponižala, da je jela svoje glasilo, „Landwirtschaftliche Mitteilungen“ izdajati tudi v slovenskem prevodu. Ko smo dobili to, stopimo še korak dalje! „Gospodarski glasnik“ je po svoji vsebini za nas pač popolnoma neprikladen. Kaj nas brigajo visokopolitična agrarična razmotrivanja, ki nimajo za naše razmere piškavega oreha vrednosti! Kaj nam mar zborovanja podružnic po Gornjem Štajerskem? Ustanovimo si list po svoji volji, to se pravi, prelevimo „Gospodarskega glasnika“ v originalen list, da ne bode imel prestavljatelj neprebavnega in nepotrebnega truda. To nam bodo vendar privoščili! Le urednika nam naj dajo. List naj izhaja kakor doslej, a članke v njega, to se reče, originalne, bomo sestavljali sami, pri čemur nam bodo izvestno požrtvovalno šli na roko naši vrli domači potovalni učitelji, kmetijski veščaki, kmetje s svojimi skušnjami in tudi učitelji! Mar nimamo takih ljudi, ki bi nam drage volje z večšo svojo roko list podpirali? Le poiskujemo in poskus nas bo presenetil! List postane zanimiv, našim razmeram primeren in praktičen nalik kranjskemu „Kmetovalcu“. Doslej smo bili žalibog popolnoma na zadnjega navezani. O našem „Gospodarskem glasniku“ se je izrazil pred leti napram piscu odlični rodoljub in veščak, da je le „landwirtschaftlicher Stumpfsinn“. Zanašajmo se na lastno vstvariteljno moč, bodimo si svesti svoje življenske sile, ki je še niso strli najhuje besneči viharji! Pokažimo, da tudi sami kaj premoremo! Agilnost je tisti faktor, ki smo ga doslej povsod le preveč močno pogrešali in ga nam je tudi v tem oziru primanjkovalo. Narodnjaki, na krov! Poslušimo se zdaj tistih troh, ki so nam naklonjene, a mi jih ali brezumno bojkotiramo, ali pa indolentno v naš lastni kvar preziramo.

Slovenski volilci!

Dne 27. t. m. ob 10. uri dopoldne priredi „Slov. politično društvo v Mariboru“ velik zaupni shod, da se pretresujejo razna vprašanja glede obstrukcije v dež. zboru. Nastopiti pa je tudi treba zopet javno proti lažem, katere trosijo naši nemškutarji „Štajerčevega“ kalibra med slovenskimi kmeti. Podlo in neosnovano napadanje naših zaslužnih boriteljev, ki store vse, kar je mogoče, za blagor našega ljudstva, je zopet vzbudilo silen odpor v Slov. Štajerju. Tem hujše je razburjenje, ker se dobro ve, da vlada le še podpira taka podpihovanja in ruvanja spodnještajerskih nemškutarjev. Žalostne razmere so zlasti radi tega

da se takim kričanjem in hujskačem kakor je Girstmayer in dr. že več verjame navzgor kakor ponižnemu, poštenemu kmetu, ki s strahom in mirno izrazi svoje mnenje. Posestniki in volilci, udeležite se tega zaupnega shoda v jako mnogobrojnem številu in protestirajte sami, da se vam v javnosti vsiljujejo nemškutarske barabe za voditelje, ki povsod, kjer je le prilika, dejanski pokažejo, da se jim naravnost mrzi slovensko ljudstvo in slovenski jezik. Dosedaj še mirni bomo morali vzdigniti pesti proti takim zapeljivcem slovenskega prebivalstva.

Slov. kmetje iz mariborske okolice in iz celega Spodnjega Štajerja, pridite poslušat dež. in drž. poslance slovenske, ki vam bodo brez prekrivanja podali resnične podatke in razkrinkali grda početja petorice mož, ki hoče vladati slovensko prebivalstvo in ga zatira s pomočjo in v družbi nemških veleposestnikov in poslancev nemškega dela Štajerske.

Volilci, pridite in zahtevajte od naših poslancev, da še odločneje postopajo kakor sedaj in varujejo našo last in narodne svetinje; prepričali smo se, da se pri nas doseže le z odločnostjo marsikaj, prošnje ne pomagajo nič, najmanj pa sprave s potuhnjenimi in neodkritimi nasprotniki. Udeležba mora biti ogromna, da se bode slišal vaš glas tem dalje na zgoraj. Nikdo ne zamudi tega shoda in prihiti v mesto, katero je v zadnjem času tako nestrno postalo proti Slovencem, da je prepovedalo slovenskim trgovcem slovenske napise. Okoliški Slovenci bodo Mariborčanom že posvetili, da bodo vsi tako radi slovenski govorili kakor to store še najhujši nemškutarski prodajalci.

Na mnogobrojno svidenje 27. decembra v Mariboru!

Slov. polit. društvo v Mariboru.

Celjske in štaj. novice.

— **Vsled božičnih praznikov** v torek ne more iziti naš list; dali smo danes prilogo, kar storimo še večkrat. Zaeno prosimo prijatelje in naročnike, naj razširjajo naš list in pridobivajo novih naročnikov. Čim več nas bo, boljši bo list in obsežnejši. Uredništvo hoče spopolniti list in ustreči vsakomur. Delovaje za slovensko očino nam ni noben trud pretežek, nič nemogočega. Vsem prijateljem: Vesel Božič!

— **Okrajni zastop celjski.** V četrtek, dne 22. t. m. je bila sklicana seja celjskega okrajnega zastopa. Predsedoval je g. dr. Dečko. Seja ni bila sklepčna, in predsednik podeli besedo okrajnemu glavarju, baronu Apfaltrernu. Glavar prečita odlok graškega namestništva od 20. decembra, s katerim je celjski okrajni zastop razpuščen. Okrajni nadkomisar pl. Lehmann je poverovljen, da prevzame opravila okrajnega zastopa, in imenovan vladnim komisarjem. — Kar smo že poročali pred tremi tedni, to je bilo včeraj oficijelno naznanjeno. Novih volitev čakamo z mirno vestjo in z zaupanjem, da bo slovenska zmaga še popolnejša kakor pri zadnjih volitvah. Ad Philippos, ad Philippos!

— **Tisoče kron** podarite naši siroti miljenki, šolski družbi sv. Cirila in Metoda, ako vsi pilepate na vsako pošiljatev, pismo, dopisnico, razglednico, kar jih odpošiljate sedaj prigodom božičnih praznikov in novega leta, enega, dva, pet, sedem, deset in več narodnih kolkov. Bratje, pomagajmo!

— **Kmetsko mnenje o obstrukciji.** Prejeli smo naslednji dopis iz kmetske roke: „Lepo se mora zahvaliti vsa slovenska naša dežela svojim poslancem v Gradcu, ki so se tako junaško postavili zoper nemške požeruhe, ki nam nočejo ničesar dovoliti, da si plačujemo velike davke za deželne potrebe. Nemci pa trosijo naš denar in imajo vse žepe in vse blagajne polne stotakov, pa samo za želje naših sovražnih sosedov. Če jim kje podere voda most, pa precej jim da dežela več tisočakov, če kak potok uhaja čez strugo, pa ga z velikanskimi stroški regulirajo, tako da res s slovenskim denarjem tlakajo tla po gornjih krajih dežele. Tako več ne sme in ne more biti, drugače bomo slovenski kmetje preveč trpeli, preveč izgubili. Nazadnje bomo res vsi ubogi; vsega tega pa so krivi deželni gospodarji, ki so Nemci in najhujši sovražniki nas, Slovencev. Mi plačujemo davke, da bi nam dežela spravila v

red naše reke in nam obvarovala polja, pa naš denar gre v nikdar sita usta nemških deželanov. Mi plačujemo davke, da bi našim otrokom dali šol, pa jih ne dajo. Prav nič nam ne dovolijo. Zoper to pa se bomo Slovenci morali postaviti porobu! Naši poslanci v Gradcu so že prav dobro ukrenili, da ne paste zborovati, da ne puste Nemcem denarja razmetavati, pa še sami se tudi moramo organizirati. Največja sramota in greh je, če je kdo nemškutar. Če bi vsi bili poštene Slovenci, bi nas bolj spoštovali in se bali nam delati krivico, tako pa je par neznajčnih ljudi, ki nam delajo nečast, vladi v Gradcu pa so v potuho. Pa to ne pojde tako dalje! Mi bomo govorili, in račun, ki ga bomo zahtevali od onih nepoštenjakov, bo težek! Tako naprej ne gre. Če nam vlada ne da, kar potrebujemo, in kar bi nam lahko in bi nam morala dati, pa ji mi ne bomo plačevali davkov. In sami si bomo gospodarili, in svoj denar obrnili tako, da nam bo prav!“ — Iz tega dopisa vidimo, kako razpoloženje vlada med narodom. Priča nam o javnem mnenju, zato bo našim poslancem pač lahka odločitev, kako taktiko naj v Gradcu nadaljujejo! V obstrukcijo!

— **12 milijonsko leželo posojilo.** Dunajski uradni list je v sredo prinesel oznanilo štajerskega namestnika, da v kratkem vzame dežela na posodo 12 milijonov kron. — Tako gospodarijo v Gradcu! — Slovenski denar zapravljajo, in ker jim še ta ni dovolj, delajo dolgove. In take ljudi imamo za gospodarje!

— **Koncert Nadine Slavjanske** v sredo v celjskem „Narodnem domu“ je zelo ugajal obilo zbranemu občinstvu. Iz najoddaljenejših krajev je prišel narod, iz zgornje Savinske doline je prišel iz neke vasi celo polnoštevilen pevski zbor. Slavjanska in njen ruski zbor je imel res magičen vpliv na Slovence, in ljubo nam je bilo, da smo imeli v svoji sredini drage ruske goste. Uspeh večera je bil nad vse lep, in oduševljeno občinstvo je prirejalo Nadini Slavjanski tako prisrčne ovacije, kakor so mogoče le med sinovi in sestrami iste matere. Mnogo večji umetniški in slajši užitek nam je nudilo krasno zborovo petje kakor gluma „Šolnik“, že ti pestri, narodni ruski kostumi so nas očarali, a glede petja se je čul samo eden glas: Krasno! V zboru Slavjanske je razen njenega še nekaj kar čudovitih glasov. Tenorist je pel jasno in zvonko, a basisti so grmeli, da je občinstvo kar strmelo. Preugodno nas je iznenadilo, ko je zbor zapel naš „Naprej“ v ruščini:

„Vpered! V grudi otvaga,
vsja krov vo mne kipit,
pust rodine vo blago
ruže zagovorit!“

Bilo je oduševljenje, da je kipela množica zanosa in veselja. Dobro je sviral balalajka-orkester, in videli smo, da je našim tamburicam zelo podoben. — Bil je lep večer!

— **„Slovensko delavsko podporno društvo v Celju“** vabi na „Sveti večer“, t. j. v soboto, dne 24. decembra t. l. svoje člane in prijatelje društva k popolnoma neprisiljeni domači zabavi v lastnih prostorih. Za zabavo bodo skrbeli društveni pevcí. — Kakor vsako leto priredi to društvo običajni plesni venček v „Skalni kleti“ dne 4. februarja 1905 ter prosi druga narodna društva, da bi na isti dan ne prirejale veselice.

— **Javna zahvala.** „Kat. podporno društvo v Celju“ izreka tem potom najprisrčnejšo zahvalo vsem blagim dobrotnikom, ki so pripomogli, da je bilo pri letošnji božičnici obdarovanih 140 slovenskih šolskih otrok. Bog plati! Odbor.

— **„Skalna klet“** je postala res to, kar smo pričakovali, zbirališče celjskih Slovencev. In res, daleč od mesta ni, pot je popravljena, in sedaj, ko se nam obeta lepo zimsko vreme, bo posebno ob nedeljah ravno najprijetnejše nekoliko se izprehoditi do „Skalne kleti“. Komur je zato, da se v domači družbi nekoliko povesele, bo vedno rad storil onih par sto korakov in v „Skalni kleti“ mu je na razpolago vse, kar se zahteva od poštene slovenske gostilne, zabava in dobra postrežba, kakor je malokje dobiti.

— **Telovadski zbor „Celjskega Sokola“** priredi v petek, dne 23. t. m. božično drevesce v „Skalni kleti“. Kdor se udeleži tega večera, naj prinese seboj darilo, lahko pa isto pošlje tudi

prijazni krčmarici v „Skalno klet“ ali br. načelniku na dom. Vsi prijatelji telovadcev dobrodošli! Začetek ob pol devetih. Na veselo svidenje!

— **Jama na Tolstem vrhu.** Pred tednom so odkrili na Tolstem vrhu neko votlino, seveda samo za širšo javnost, ker sosednemu kmetu je bila jama že znana in je metal vanjo mrhovino. Na dnu jame pa se ta razširi in odpre se dalje v goro podzemski hodnik. Pozna se, da so ga izkopali ljudje, ker je ob stopnicah narejena celo lesena ograja. Po poševnem hodniku se pride v večjo votlino, ki je ravna in kaže človeške sledove. — Bližnji kmet pripoveduje, da je večkrat videl ob jami nepoznanega, razmršenega človeka, ki pa je vselej takoj zbežal, ko ga je zagledal. Tudi so videli večkrat ponoči luč na omenjenem mestu, zato se širi govorica, da so se v tej jami skrivali tatovi, ki so ropali pred leti po goratih savinskih vaseh. Govori se tudi o ponarejalcih denarja, da so imeli tam svoje zavetišče.

— **D. Wacht — „Rauberblattl“.** Vse mesto že govori o lepem slučaju, ki se je pripetil v eni tukajšnjih gostiln. Bilo je seveda v nemški krčmi, ker so imeli „vahtarco“. Gostje sede in eden zagleda na stolu znan nemški list, ki prinaša notice, n. pr. „Wer weiss etwas?“ A najljubši so mu roparski napadi. Ta gost zakliče natakariči: „Geben sie mir dieses Rauberblattl her!“ — Točajka pa gre, išče, išče in izpod kupa novin izvleče „D. Wacht!“ Gostje v smeh, natakariča se zakrohota, nemški pivci vprašajo, kaj je, in ko zvedo, bušijo ravnotako v smeh. Vsi so se smejali, da je bilo kaj! Torej tako laskavo mnenje imajo nemški Celjani o svojem glasilu! „Rauberblattl“ — res prav značilna označba za list, ki je postal zadnji čas tako nesramen, da se naročniki že kar zgražajo nad njegovo nizkotnostjo, ki se kaže prav posebno v neki notici nedeljske številke. Stvar je tako gnjusna in podla, da se ž njo ne bavimo. Konstatiramo pa, da so taki slučaji škandal za nemško žurnalistiko.

— **Svarimo pred tujimi agenti.** Dobili smo vest od Polenšaka pri Ptuj, da hodi po deželi agent, ki usiljuje ljudem inozemske, hamburške srečke. Opozarjamo, da so vse tuje srečke pri nas po avstrijskih zakonih prepovedane; vsak kupec ne izgubi le denarja, temveč je povrh še kaznovan, če se izve, da se peča s tako loterijo. Isti agent vabi ljudi za izseljevanje v južno Ameriko, zlasti v Brazilijo. Kmetje, ne pojdite mu na limanice! Če pridete tja, vas čaka samo beda in nesreča. Zapodite zapeljivca! Uradnik te agature nosi „kapo s zlato žnuro“.

— **Pozor slov. potovalci in trgovci!** Posebna priložnost za dobro eksistenco enega ali še bolje dveh sodrugov se ponuja v najživahnejšem trgu Savinske doline, s prevzetjem izvrstne trgovine, posebej špecerijske in posebej manufakturne, vendar v eni hiši. Drugi slovenski časniki, posebno sl. ljubljanski dnevnik, so naprošeni za ponatis tega. Pojasnila daje slovensko obrtno društvo v Celju.

— **Nemška nestrpnost.** V Mariboru so dne 14. decembra občinski očetje sklenili, da mariborske trgovine ne smejo imeti nobenih napisov v slovenskem jeziku. Mariborski trgovci živijo le od slovenske okolice, a na svojih trgovinah ne smejo imeti slovenske črke! Da bi Slovenci bili zavedni, odgovorili bi sedaj na celem Spodnjem Štajerju po znanem reku: Klin s klinom! Vse slovenske občine naj sklenejo, da ne sme biti na njihovem ozemlju nobenega nemškega napisa. Če pa ga kak nemškutar noče odstraniti, naj se odstrani na občinske stroške! Spodnji Štajer bi dobil s tem slovensko lice. Da pa bodo mariborski Nemci postali bolj mirni, morali bi mariborski Slovenci skrbeti, da se nastanijo v Mariboru slovenski trgovci. Potem lahko na enake občinske sklepe odgovore: „Svoji k svojim!“

— **„Samonemški“ (!) Maribor.** Pri zadnji občinski seji stolnega mesta Ljubljane je župan Hribar omenjal z ogorčenjem sklep mariborskih svetnikov zoper slovenske napise. Zato izjavlja, da je bilo neopravičeno, da svoj čas kranjski deželni odbor ni dovolil samoslovenskih uličnih napisov v Ljubljani. To zadevo je župan odstopil personalnemu pravnemu odseku, da jo prouči in predlaga občinskemu svetu sklepe, ki bodo vredni odgovor sirovemu nastopu proti slovenskemu življu ob Dravi. — Drugi občinski odborniki so

županov govor navdušeno odobraval. Živela slovenska Ljubljana!

— **K „Žigrtovemu stolpu“** je prišla šele v torek sodna komisija ogledat si nesrečo, da poizve vzrok, zakaj se je stolp razrušil. Komisija je izjavila, da na žici ni krvi, kakor se je splošno mislilo, temveč da je to mast za železo, da ne rjavi. Kakor se kaže, bo komisija zvalila vso krivdo na veter. Čuden veter!

— **Odlikovan krojaški vajenec.** Pri vajenški razstavi obrtnih izdelkov v Gradcu je bil Josip Borčič, vajenec pri tukajšnji narodni tverdi g. Jos. Zabukošek-a odlikovan s srebrno kolajno. Dasi so poslali na to razstavo vsi nemški celjski krojači svoje izdelke, je vendar bila priznana le slovenska obrt. Naši vajenci so pokazali že večkrat svojo nadarjenost; celjski obrtniki se bodo gotovo stokrat premislili, predno prično uvažati v naše mesto solnograške „pjebe“.

— **Podravska podružnica „Slovenskega planinskega društva“** vabi gg. odbornike in druge cenjene ude, ki se za stavbo novega „Žigrtovega stolpa“ zanimajo, na prosto posvetovanje o stavbi na sv. Štefana dan popoldne ob 4. uri v gostilni g. Jožefa Mule-ja v Rušah. Odbor.

— **V Žalcu** je na Štefanovo veselica vrlih žalskih „Sokolov“. Ker bo v Celju tedaj dolgčas, gremo v savinski trg! Na zdar!

— **Sličice iz Laškega.** Naš oče župan Weber so se oni dan nesmrtno osmehili. Živeli so dosedaj v domišljiji, da se brez njihovega visokega dovoljenja ne sme prodajati rib Slovincem, ter nekega tržana, ki se je drznil temu nasprotno ravnati, staviti na odgovor. Pričakovali so, da jih bo ta na kolenih prosil odpuščanja. Toda župan se je zmotil. Dotični mu jih je povedal nekaj mestnih v obraz in končno še omenil, da nima od Nemcev nikakega dobička, da sploh ni Nemec in da hoče ob prvi priliki pristopiti k „Bralnemu društvu“. Ta izjava je županu tembolj v srce segla, ker je dotičnik veljal dosedaj za trdnega Nemca. Pravijo, da ga je to iznenadenje tako pretreslo, da je moral potem celi dan postelj čuvati.

— **Dva brivca.** Ni še preteklo dobrega pol leta, kar se je brivec Latzin proslavil kot velik sovražnik Slovincem, in že so se pokazali nasledki. Slovinci so pri njem izostali, dela mu je zmanjkalo, hodil je še nekaj časa sestrada po ulicah, te dni pa jo je popihal s trebuhom za kruhom za zmiraj iz Laškega. Tako se maščuje nepotrebno sovraštvo do Slovincem.

— **Na Štefanovo v Laški trg,** kjer se vršita dve gledališki predstavi. Začetek je ob 4. uri popoldne. Nastopilo bode pri teh nekaj izvrstnih novih moči, ki obetajo najlepši uspeh igram. Po končani predstavi se vrši v pivniških prostorih prosta zabava z godbo in petjem. Sodelujeta gg. Moll in Drolc. Končno ples! Vabimo vse naše sosede najprisrčneje. V svesti smo si, da se bodele imenitno zabavali.

— **Laške novice.** G. Zdravko Vasle (gost. „Narodni dom“) si je naročil krasno igrajoč velikanski piano-orkestrijon, katerega si je vredno ogledati. — Odišel je tukajšnji postajenačelnik Eckel ter na njegovo mesto prišel neki Feigl. Eden kot drugi je Nemec. — Dež. sod. svet. g. dr. Ad. Pfefferer vstopil je v začasni pokoj. Za vodstvo sodnije je vposlan iz Celja tajnik Marechl — hud Nemec! — Tako se pošiljajo v popolnoma slovenske kraje še vedno nemški uradniki. Nečuvno! — Oskrbnik Gunkeljevega kopališča, Dietrich, je odpuščen iz službe.

— **„Pufstein“ v Brežicah.** V soboto so imeli brežiški nemčurji zlati dan, namreč otvoritev nemškega doma „Zum schwarzen Adler“. Naslikamo v kratkih besedah to velikansko otvoritev: Ob pol tretji uri popoldne so pričakovali brežki mogočnejši veliko število gostov, a vreme se jim ni zjasnilo; pripeljala sta se namreč dva voza z godci zagrebaškega pešpolka, seveda sami Hrvatje in Čehi. Ko so jih brežiški nemškutarčki pozdravili, so vojaki molčali ali pa vsak v svojem maternem jeziku odgovorili; to je bil prvi poraz. Za vojaki se je pripeljal celih 6 gostov; to je bil že drugi škandal. Zanašali so se na prihodnji vlak, ki je pripeljal 15 velenemcev; skupaj se jih je tedaj navozilo 21! Lepo število, gospod „sekelwart“, dobro obiskana otvoritev pomeni lepo napredovanje „Pufsteina“. Ni res, gospod „jajčji baron“, le tako naprej! V sveti luteranski

jezi so izgnali uboge vojake, Hrvate in Čehelčne in žejne, na oder, ki je bil namazan v nemških barvah in jim predložili, kaj imajo svirati. Godba je pričela igrati, nemčurji pa lajati. Srce je pokalo ubogim slovanskim vojakom ko so morali svirati najgrše nemške pesmi. To je trajalo vso noč. Heilanja ni bilo ne konca ne kraja, akoravno je samo okoli 30 oseb vpilo. Drugi dan, v nedeljo zjutraj, so se odpravili vojaki na vozove, trudni, lačni pa vendar veseli, da pridejo iz tega „svinjaka“. Ko posedajo na vozove, zbero v tem času brežki nemškutarčki vse svoje moči in iz dna grla izderejo „heil“, zdaj je pa vojakom kri zavrela, niso se mogli več vzdržati; pozabili so, da so v vojaških suknjah — Slovan je Slovan — in začeli žvižgati tako močno, da so jo odžvižgali grozno osramočeni nemčurji. Stisnili so rep med noge in pobegnili vsak v svoj kot. To je bila slavna otvoritev „Pufsteina“, dne 17. decembra 1904.

— **Brežice,** dne 20. decembra 1904. Dne 18. t. m. je zborovala brežiška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v „Narodnem domu“; v načelnštvo so bili izvoljeni sledeči gospodje: Andrej Levak, veleposestnik, načelnikom; Peter Gorijup, kaplan, tajnikom; Jože Uršic, trgovec, blagajnikom. V odbor pa so bili izvoljeni: J. Mesiček, mestni župnik; B. Kunej, tajnik posojilnice, ter Ig. Polanšek, pekovski mojster. Kot odposlanca k glavni skupščini sta bila izvoljena č. g. Mesiček in trgovec Fr. Lipej.

— **Zreče.** Tukajšno kat. pol. in bralno društvo „Straža“ je imelo v nedeljo svoj letni občni zbor, katerega se je udeležil tudi g. poslanec Ferd. Roš. Naše politično in bralno društvo je v letošnjem letu krepko delovalo, zlasti za zadnjih deželnozborskih volitev. Čudno pa se nam zdi, da društvo ni naročeno niti na „Domovino“; udje bi vendar radi čitali tudi celjski list, ki je vedno najizdatnejše zastopal narodne interese štajerskih Slovincem. Upamo, da nam odbor to željo izpolni. G. posl. Roš nam je z jednatimi besedami podal sliko o težavnem stališču slovenskih poslancev proti ogromni večini nemških, in kako se prezirajo njihovi predlogi. Obširno in prepričevalno je poročal o potrebi kmetijske in meščanske šole za kmetško ljudstvo, katere so z vso odločnostjo zahtevali. Tudi je g. Roš razložil, zakaj so se slovenski poslanci posluževali obstrukcije. Celemu izvajanju g. posl. Roša so zbrani sledili z največjim zanimanjem in burno odobraval nastop in požrtvovalno delovanje naših vrlih poslancev. Izrekli so g. poslancu Rošu popolno zaupanje, in obljubili, da bodo v narodnem boju vedno krepko stali za svojimi voditelji.

To zborovanje je pač najboljši dokaz, da zreški kmetje stoje trdno na narodnem stališču, in da se ne bodo dali ugnati svojim nasprotnikom, kateri se že začenjajo šopiriti v narodnih Zrečah.

— **Korak naprej.** Čujemo, da je večina lavantinske duhovščine sklenila, da ne sprejme „Personalstanda“, ker je pisan nemški. Tako je! Če ordinarijat natihome nemškutari, bodimo mi odkriti Slovenci in pošljimo knjižico lepo nazaj. Slovenski novci naj ne podpirajo nemške literature. Sicer pa menimo, da bo tudi tako vsak kaplan vedel, kje je doma, če mu tudi ne pošljejo takih nemških bukvic.

— **Iz Pušave p. Mariboru.** Neko podlo človeče, eden tistih, ki imajo rdeče nosove in so šnopsarji — takih rdečenosnikov se tudi pri nas nekaj nahaja in mi jim pravimo naročniki ptujske „giftne krote“ — teh eden je napadel v „Štajercu“ dne 11. t. m. našega župnika Grušovnika. Pisal je namreč, da je župnik otrokom v šoli prepovedal, da ne smejo njih starši doma brati „Štajerca“; ako ga kdo bere, je grešnik, kdor ga naroči in ga da drugim brati, je grešnik. Ti dopisun si lažnjivi kljukec! Da bi župnik rekel, da je vsak grešnik, to je tvoja umazana laž. Ti misliš, da bo g. župnik v šoli rekel otrokom: „Otroci, le berite „Štajerca“, saj je katoliški list!“ Vsak duhovnik ima pravico in je tudi njegova sveta dolžnost pred takšnim „luteranom“, kakor je „Štajero“ ljudstvo svariti. Pa tudi ni čuda, da se je začela ta ptujska „krota“ v naši fari razširjati, ker ga bero takšni starši, kateri bi ga celo pogledati ne smeli! Zdaj odide župnik Grušovnik od nas, in vsa srenja mora gledati

na to, da izbacne to ptujsko trobilo, ki se tako hudobno laže. Proč s „Štajercem“!

— **Ormož.** V najnovejšem času si je naša čitalnica izvolila zabavni odsek, ki ima nalogo naše družabno življenje spraviti v nekoliko živahnejši tir. Zavedal se je takoj svoje naloge ter je dosedaj že dvakrat dokazal, da dela svojemu imenu vso čast. Prvikrat nam je zabavni odsek pod spretnim vodstvom g. dr. Mohoriča dne 19. novembra t. l. priredil v slovenski šoli Gregorčičev večer v čast 60letnice dičnega našega pesnika. Prednašale so se lepo različne Gregorčičeve pesmi. Tudi pevske in glasbene točke so se izvajale izborno. Drugikrat je zabavni odsek stopil na dan dne 18. decembra t. l. s prireditvijo gledališnega večera. Igrale so se tri kratkočasne enodejanske igre „Doktor Hribar“, „Mesalina“ in „Raztresenca“. Režiser je bil jurist g. Pernat, ki nas je že večkrat zabaval s svojim gledališnim talentom. A tudi vsi drugi igralci in igralki so povsem izborno rešili svoje naloge. Velika šolska soba je bila natlačeno polna. S posebnim zadovoljstvom smo tokrat opazili, da je bilo navzočega tudi jako veliko prostega ljudstva. Moralni uspeh gledališnega večera je bil popoln, a tudi v gmotnem oziru smo lahko zadovoljni, zakaj čisti dobiček je bil lepo število „prijaznih kron“, ki se bodo porabile za božičnico na slovenski šoli. — Zabavnemu odseku se za obe prireditvi prisrčno zahvaljujemo in ga prosimo, da nam i v bodoče nudi večkrat enake užitke. Svest si naj bo, da ne izvršuje le zabavne naloge, marveč tudi prevažno narodno delo, kajti brezdomno se s takimi in enakimi prireditvami širi in krepi narodna zavest in to je menda nas vseh — najvišji smoter.

— **Novo poslopje za nemško gimnazijo v Celju** zgrade na Weberjevem svetu ob Savinji. Dosedanje poslopje prevzame mesto za kupno ceno.

— **Kaj je z novim disciplinarnim zakonom za učiteljstvo na Štajerskem?** Novi disciplinarni zakon je bil potrjen že pred dobrim četrletjem, a še sedaj ni razglašen in vsled tega tudi ne v veljavi. Kdo ima interese na zavlačevanju?

— **Promocija.** Cand. med. Alfonz Serjun bo promoviran doktorjem vsega zdravilstva v petek, dne 23. t. m. v slavnostni dvorani c. kr. vsenčilišča v Gradcu.

— **Divji lovci pred sodiščem.** V torek, dne 22. t. m. se je vršila pred razsodnim sodiščem v Celju pod predsedništvom dež. sodnega svetnika A. Gregorina obravnava proti 49letnemu posestniku J. Gorišku iz Zelš pri Vojniku, proti 24letnemu J. Guzaju in 30letnemu posestniku J. Grileu iz Arclina. Dne 4. oktobra sta zasačila dva lovka nadzornika v gozdovih kneza Windischgraetza zatožence na lov. Šla sta nadnje, in Gorišek je obrnil puško proti njima, da bi ju ustrelil. Nato pa se zboji, vrže puško proč in zbeži. A med potom pade, lovca ga zvezeta in izročita orožništvu. Gorišek je bil obsojen na dve in pol leta, Grile in Guzaj pa na 13 mesecev težke ječe.

— **Kako se lovi tatove.** Imejitelju posestva Gorice pri Celju je nekdo vedno kradel drva. Na noben način posestnik ni mogel tatn zaslediti. Končno je razne kose lesa zvezal z žico in konce žic zvezal z električnim zvoncem v svoji spalnici. Prihodnjo noč je že pričel zvoniti zvonec. Tat je bil zasačen.

— **Elektrarno zidajo** — kakor nam poročajo iz Trbovelj — na Vodah pred staro glazuto. Preskrbovala bo z elektriko tudi Hrastnik in Zagorje. Želeti je, da jo napeljejo tudi v Trbovlje. Čudno pa je, da poštna uprava še ni oskrbela za Trbovlje posebnega listonoše. Stranke si ga morajo same plačevati. Niti nabiralnika ni nikjer. To pa menda ni moderno dandanes, ko že vsaka gorska vas ima poštnega sela.

— **Naš učeni rojak** gosp. Karel Mikel od Sv. Nikolaja pri Ormožu, ravnatelj realke v Kromeržu na Moravskem, je povišan ravnateljem VI. plač. razreda.

— **Imenovanje v poštni službi.** Trgovsko ministrstvo je imenovalo svršenega pravnika g. K. Vobiča, iz Studenic pri Poličanah poštним konceptnim praktikantom pri poštnem ravnateljstvu v Gradcu.

— **Najden dinamit.** Železniški čuvaj Janez Baraga je našel dne 19. t. m. na progi blizu po-

staje Brežice raztrošen dinamit. Zraven je ležala stara, zamazana ruta. Ker so se isti dan železniški delavci od Bohinjske železnice vračali domov, namreč na Hrvaško, sodi se, da je kdo dinamit zgubil ali pa zavrzel. Okrajno glavarstvo v Brežicah je dalo dinamit uničiti.

Umrli je dne 22. t. m. ponoči mati gg. učiteljice in učitelja v Ljubčini pri Celju, gospa Marija Pirkovič po kratki mučni bolezni. Pokojnico prepeljejo v Ljubljano in polože k večnemu počitku na groblju pri sv. Kristofu. Blag ji spomin.

Sam si je izkopal grob v Trbovljah dninar Peter Pintar. Šel je v pol ure oddaljeno vas, da bi pomagal nositi nekega mrliča, a se je že po potu tja tako navlekel žganja, da je obležal in v pijanosti umrl. V grob, ki ga je bil izkopal mrliču, so zagrebli njega.

Tovarna na javni dražbi. Pri okrajnem sodišču v Laškem se vrši dne 14. januarja 1905 javna dražba papirnice v Jurkloštru pri Rimskih toplicah. Tovarna je cenjena 30.418 kron, pripadki pa se cenijo na 10.930 kron.

Iz Gornjega grada. Učiteljsko društvo za gornjegrajski okraj je zborovalo dne 14. novembra t. l. v št. Janžu pri Rečici. Skoraj vsi učitelji in učiteljice so bili navzoči. Predsednik društva g. Kelc otvoril zborovanje, pozdravljajoč vse navzoče, zlasti še na novo v okraj prišlega g. Tušaka, ki je takoj pristopil društvu. O sadni razstavi v Radovljici je poročal nadučitelj pomolog ter omenjal njene dobre in slabe strani. Ogledal si je razstavo temeljito, zato je tudi poročilo bilo vrlo-zanimivo. Tudi o veliki sadni razstavi v Düsseldorf na Nemškem je razlagal ter marsikaj povedal o sadnih razmerah v gornjegrajskem okraju. Zadnji čas se vrše pri pouku v risanju velike spremembe. Zato je bilo prav umestno, da je g. Kocbek pojasnjeval risanje po spominu in po naravi. Pokazal je tudi metodično urejeno zbirko risarij otrok v Trnjam pri Zagrebu. Letos se je po tej metodi začelo poučevati tudi na gornjegrajski šoli in pregledovala so se tudi dela te šole. Ker je bilo to zborovanje ob enem občni letni zbor, se je volil tudi nov odbor. Razun enega odbornika izvolili so se vsi dosedanji funkcionarji. Sklene se, da se vrši prihodnje zborovanje šele majnika pri Novi Štiti.

V Gornjem gradu je umrla gospa Marija Pinter, gostilničarka „pri Zvezdi“ in posestnica. Pogreba se je udeležilo veliko število občinstva. Pri hiši žalosti, v cerkvi in na grobu so peli pevci „Kamniške Lir“ in domačega pevskega društva.

Ljutomer. Lepo hišo s posestvom je kupil tukaj vrli slovenski podobar Golobič od Sv. Tomaža. Golobič je zet občespoštonanega kmeta Križmana pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Ptuj. Novo železnico hočejo. Dež. poslanec Ornig bo predlagal v dež. zboru zgradbo nove železnice Rogatec-Ptuj-Sv. Trojica-Purkla. Ornig se že dogovarja s posameznimi občinami o tej zadevi. Ali bo kaj kruha iz te moke?

Sv. Trojica v Slov. gor. Pogorelo je dne 14. decembra t. l. zvečer Posingerjevo gospodarsko poslopje v Gor. Porčiču. Škode je 1400 K; zavarovano je bilo za 800 K. Ne ve se, kako je ogenj nastal, stanoval nihče ni tam.

Dopust vojakom. Vojno ministrstvo je z odlokom z dne 2. decembra 1904, oddelek 2, št. 9576, sledeče ukazalo: Vsem podčastnikom in poddesetnikom sme se na vsaki dve leti dovoliti dopust skupno na dobo deset tednov, ostalim vojakom 64 dni. Onim podčastnikom, ki služijo čez postavno dobo, se lahko dopust razdeli na dve leti, a tako, da ena dopustna doba ne presega osem tednov naenkrat.

Velik dar. Gospa Dora grofica Kottulinskij je izročila štajerskemu deželnemu odboru 600.000 K za zgradbo doma rekonvalescentov za Štajersko pod pogojem, da ustanova nosi ime njenega umrlega soproga.

Kako se ubranimo jetike? Ne pljuvaj v sobi nikdar na tla! Ne kašljaj nikomur v obraz! Telesno in posteljno perilo bolnikov je treba zavijati v mokro rjuho, spravljati na varnem, nedostopnem kraju in izkuhati ločeno od drugega perila. Ne puščaj, da bi se pometalo brez škropljenja! V prahu so pogosto jetične kalii, ki povzročajo jetiko. Tla je treba poskropiti z vodo. Stanovanje bodi snažno! Hišno opravo snaži z

mokro ruto. Zračni neprestano! Pozimi in ponoči imej, če možno, okno nekoliko odprto! Bolnika dobro odevaj! Treba je dobre in tečne, raznovrstne hrane. Ne jej preveč naenkrat! Preobilno zauživanje opojnih pijač je škodljivo. Pijanci največkrat obole. Otroci sploh ne smejo dobivati alkohola v zauživanje. Mleko uživaj le prekuhanu! Sirovo mleko lahko škoduje. Vsako jutro odrgni si vse telo z namočeno in ožeto ruto iz domačega platna. Nato se obriši s suho ruto. Vsako jutro izmij si usta in grlo ter si osnaži zobe. Nohte imej čiste. Pogostoma se koplji. Pred jedjo umivaj si roke! Otroci ne poljublaj na usta. Na pljučih bolni morajo biti sami v postelji, ker lahko okužijo vsakogar, ki bi z njimi ležal. Jetike se lahko ubranimo, in je ozdravljiva.

Druge slovenske novice.

Slovenski leposlovni list v Ameriki. V Čikagu je prišel izhajati prvi slovenski ameriški leposlovni list „Nada“. Urejujeta ga Josip Poljanec in Ivan Mulaček. V prvi številki, ki je nam došla, se nahajajo sami prevodi iz angleščine. Uredništvo pa obljublja, da bo v bodoče v listu priobčevalo tudi izvirne slovenske romane, povesti, pesmi itd. in upa, da ga bodo v tem oziru podpirali pisatelji tako v stari, kakor tudi v novi domovini. Uredništvo in upravnništvo „Nade“ se nahaja v Čikagu, Ill. 702 Loomis Street. Naročnina za Evropo znaša za vse leto 10 K. Slovenski leposlovni list v Ameriki — to je za slovenski živelj v novem svetu lep znak vseobčnega napredka!

Ponemčenje kranjskih sodnij. „Tagespost“ je prinesla v torek sledečo brzojavko iz Ljubljane: „Kakor se tu čuje, bo deželnosodni svetnik pri deželnem sodišču v Ljubljani, dr. Jak. Kavčič imenovan višjim dež. sod. svetnikom v Gradcu in deželni sodni svetnik v Ljubljani, dr. Viktor Wagner za predsednika okrožnega sodišča v Novem mestu“. Kolikor se ta vest tiče imenovanja ljubljanskega dež. sod. svetnika dr. Wagnerja za predsednika okrožnega sodišča v Novem mestu, je to **popolnoma nemogoče**. Neverjetno se nam namreč zdi, da bi vlada riskirala tak udarec v obraz slovenskemu ljudstvu in tako nečuvveno preziranje cele vrste slovenskih nadsvetnikov in svetnikov, ki so najmanj desetkrat toliko sposobni za mesto predsednika okrož. sodišča v Novem mestu kot ljubljanski Wagner, ki se ne odlikuje po drugih lastnostih, nego po zagrizenem nemškem nacionalstvu, kot jurist je pa slabši kot vsak boljši avskultant. V nepričakovanem slučaju, da bi se vest vendarle obistinila, napovedujejo kranjski listi že naprej najskrajnejši boj.

Ponarejalci 20kronskih bankovcev. V Zagrebu so aretirali delavca Frana Žagiča, rojenega v Dobravi na Kranjskem, ki je razdajal ponarejene 20kronske bankovce. Pošiljal mu jih je iz Amerike Ivan Krkovič, ki je pobegnil v Cleveland, ko je bila radi ponarejanja denarja aretirana družina Curhalek pri Brežicah, s katero je bil v zvezi.

Smrt koroškega rodoljuba. Umrl je profesor na beljaški gimnaziji, g. Jakob Wang, doma iz Podkrnosa. Bil je na potu v svojo domačijo, a med potom obnemore, zato je sedel na mimoidoči kmečki voz, da bi se peljal v bolnico v Celovec. A na vozu umrje. Koroški Slovenci so izgubili vrlega rodoljuba, beljaška gimnazija pa edinega slovenskega profesorja. Have!

Umrl je v Kranju g. Anton Šlamberger, absol. gimn. osmošolec dne 20. decembra t. l. Umrl je bil sin kranjskega notarja.

Jakob Aljaž je izdal 14 zborov, 7 mešanih in 7 moških po besedah S. Gregorčiča in prof. Levca. Priporočamo lično knjižico pevcem in pevskim društvom. Posebno omenjamo pesem „Pri mrtvaškem sprevodu“, ki bo za pogrebe gotovo dobro došla. Knjiga stane s poštnino vred le 1 K in se dobiva pri skladatelju g. župniku Jakobu Aljažu, pošta Dovje, Gorenjsko.

Za zagrebskega župana je izvoljen dr. Milan Amruš s 30 glasovi izmed oddanih 47 glasov. 15 glasov je dobil Gašparović, en glas pa bivši župan pl. Mošinsky. Novi župan je odločen hrvatski narodnjak.

Društveno gibanje.

„Bralno društvo v Laškem trgu“ priredi v ponedeljek, dne 26. decembra 1904 v pivnici § 11, gledališki večer. Uprizorita se igri: 1. „Blaznica v prvem nadstropju“, vesela igra v enem dejanju. 2. „Eno uro doktor“, burka v enem dejanju. 3. Prosta zabava. Blagajna se odpre ob 3. uri popoldne. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži 1. in 2. vrste K 1'20, 3. do 6. vrste K 1.—, ostali sedeži 60 vin., stojišča 30 vin.

Žalski odsek „Celjskega Sokola“ v Zalcu priredi dne 26. decembra 1904 v dvorani gosp. Fr. Hodnika veselico s sledečim sporedom: I. Petje. Iz prijaznosti sodelnje pevske društvo „Edinost“ v Zalcu. 1. * * * „Rožmarin“. 2. Vogrič: „Lahko noč“. 3. Ipavic: „Savska“. II. Gledališka igra. Sodelujejo žalski diletantje. „Danes bomo tički“, burka v dveh dejanjih. III. Božično drevo z najraznovrstnejšimi darili. IV. Prosta zabava in ples. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina 80 vin. za osebo.

„Bralno društvo v Braslovčah“ ima svoj občni zbor dne 1. januarja 1905 popoldan po večernicah v bralni sobi z letnim poročilom, volitvijo novega odbora in predavanjem o potovanju po Švici in Francoskem.

„Sadjarsko društvo v Letusu“ bode imelo dne 26. decembra na dan sv. Štefana ob 2. uri popoldne svoj redni občni zbor v meznariji s sledečim sporedom: 1. Poročilo o društvenem stanju. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Vabilo. „Bralno društvo v Letusu“ ima svoj redni občni zbor dne 26. decembra t. l. na dan sv. Štefana ob 3. uri popoldne v meznariji s sledečim sporedom: 1. Poročilo o društvenih zadevah. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti. K obilni udeležbi in pristopu vabi odbor.

„Kmetško bralno društvo za Vuhred in okolico“, ki se je ustanovilo dne 11. t. m., priredi v nedeljo, dne 1. prosinca 1905 v Vuhredu v prostorih g. Fr. Sgerma veselico: Tamburanje, petje, igra „Kmet-Herod“. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina 40 vin. Vstopnice kolekované z narodnim kolkom.

Dopisi.

Ponikva ob juž. žel. Na otrobe, ki jih veže nek dopisnik iz Ponikve v „Slov. Nar.“, bi se pač nikakor ne ozirali, da bi ne bilo drugega povoda za odgovor. Dopisnik res prav po „svojem“ načinu smeši oziroma skuša smešiti vrlo narodne osebe na Ponikvi in to samo radi tega, ker ne marajo plesati tako, kakor bi baš njemu ugajalo. Mož pač v svoji sveti jezi omenjenim osebam ne more odpustiti grozne predrznosti, da so si upale celo proti njegovi volji o priliki deželnozbornskih volitev glasovati za narodnega kandidata, dr. Ploja. To moramo omeniti, da se razumemo! V tem slučaju ostane sicer tako podlo pisarjenje brez zlih posledic, ker se omenjene osebe z enakim orožjem nikakor ne dajo ustrašiti, da ne bi vedno znova povdarjale potrebo skupnega, složnega nastopanja vseh Slovencev, ako hočemo dejanjski napredovati. Vendar moramo tako podlo in neosnovano napadanje najstrožje obsojati, ker bi bilo pač jako žalostno, ako bi se posameznike radi njih edino pravega in častnega nastopa v narodnem oziru na enak način, kakor se je to v tem slučaju zgodilo, izpostavljalo javnemu smešenju.

S takimi dopisi se ne dela za napredek in boljše bodočnost naših kmetjskih slojev, katero imajo gotove, dopisniku „Slov. Nar.“ dobro znane osebe na Ponikvi vedno na jeziku, če tudi ostane ta vedno le na „jeziku“. Z napadanjem in hujskanjem dosežete ravno nasprotno in storite vsako organizacijo — ki bi morala iziti iz naših narodnih kmetjskih slojev kratkoma nemogočo. Le s skupnim, složnim in resnim delom si zameremo Slovenci priboriti boljše bodočnost; če pa velja to za Slovence sploh, potem še tembolj za naše kmetjske sloje. Treba je pa v tem oziru pred vsem precej resne volje, a ravno te najdemo pri dopisniku „Slov. Nar.“ in njegovih pristasih jako malo ali pa nič. Ako ne more v nobenem oziru človeku do živega, tedaj ga skuša javno osmešiti.

To se pa dopisniku ni posrečilo, pač pa je dosegel nekaj drugega.

Znano je sicer, da tudi na Ponikvi vegetira par nemčurjev in diše slovenski zrak. Le-ti so bili dosedaj mirni in tihi, da se niti prav zavedali nismo, da jih imamo med seboj. V zadnjem času pa jim je vzrastel greben in čutili so potrebo — najbrže po vzgledu dopisnika „Slov.

Božična povest.

Na mali turški mizici je stalo božično drevo z napol dogorelimi ugaslimi svečicami, pod njim so ležali darovi. Pri pogrtnjeni mizi sta sedela dr. Seljan in njegova žena Evica. Pred njima sta stali dve vitki čaši, v ledu se je hladila šampanjka.

„Ne morem ti povedati, kako srečno se čutim nocoj. Če se spominjam na čase, ko smo še slavili božič pri nas doma, me objame groza.“

„Čudno, tudi jaz sem v tem trenutku mislil na to. Danes, ko sem zaprl zvečer, prišedši domov, vrata za seboj, zdelo se mi je, da sem pustil zunaj vso nevoljo, da sem prišel v nov svet, kjer kraljujeva sama, jaz in ti.“

„Sama?“ Pogledala ga je s svojimi zagnanimi očmi in se ozrla na elegantni voziček z modro odejico, pod katero je spala polletna Evica.

Molče jo je privil k sebi.

Potem pa so se mu uprle oči v daljavo in pol v sanjah je dejal: „Kaj neki dela nocoj Kolar.“

„Ali ti ni nič odgovoril?“

„Niti črke. Sai se spominjaš, kako mi je pisal lani: „Živel bi se, ko bi ne bilo božične noči. Tedaj nehoté zahrepenim po trohici poezije; v sebi je, ne najdem, in nikogar ni, ki bi mi jo prinesel od zunaj. Zadušim se v vsakdanjosti, pomagaj mi“. In ko sem ga prosil, naj preživi večer z nama, mi je odgovoril, da ne more. Letos pa se niti ne oglasi. Težko mi postane, če pomislim, kak čudak je postal.“

„Nekdaj pa vendar ni bil tak. Na vseh zabavah, vseh plesih vaju je bilo polno. Sama razposajenost! Nobeno dekle ni bilo varno pred vama...“

„No, no...“

„Ah, molči, saj ravno ta neugnana, prekipajoča mladost je tako krasna... In pozneje, če se spomnim srečanja v Trstu, še danes me posili smeh. Pridružil se nama je, ko sva šla z mama po ulici, Menda so se mu vzbudili nekdanji časi, oživel se je in bil poln šal, kakor kdaj poprej. V hipu čujemo od nekoč glas: Gospod dr. Kolar! Na drugi strani ulice je stala debelušna stara dama in neokretna, malomestna blondinka. Stresel se je, zajecel nekaj, potem pa naju pustil sredi ulice in se plaho splazil k njima. — Spomnila sem se na Simplicissimovo karikaturu vpreženega leva.“

„Tisto razmerje je bilo zanj res pogubno. Čutil se je osamelega, bil je ravno bolan, hči njegove gospodinje mu je stregla, romantika, sentimentalnost... in nesreča je bila gotova. Pozneje je imel sicer toliko energije, da je potrgal vezi, a stari ni bil več. Koliko sem se trudil z njim, da bi ga vzdramil — zaman. Samozavest je izgubil.“

„Pa v politiki je vendar našel novo polje.“

„Tudi ne vem, če ga zadovolji. Zdi se mi, da se je oprijel te bilke, kakor da se potaplja. Ko sem bil poslednjič pri njem, mi je samo tožil: môž ni!“

Molk.

„Ali veš, Evica, da sem bil nekdanj ljubosumen nanj?“

Zasmejala se je. „E-ja? Taka novica! In zakaj, misliš, sem mu nekoč poslala po tebi zavojček cigaret, katere sem naredila sama? Ne morda zato, da bi te malo kaznovala za to ljubosumnost — a?“

„Ne, ne, ti ne veš...“

?

„... ne veš, da se je hotel enkrat usmrtiti radi tebe? Na tisti maškaradi je bilo, pri vas, ko sva se midva spoznala. Pravil mi je pozneje. Videl je tvoj pogled uprt va-me, in takrat je šel iz sobe, brez mislij, brez volje, samo to mu je šumelo po glavi, da mora umreti. Naenkrat pa se je zasmejal in se vrnil...“

Dr. Seljan je govoril nervozno, hitro. Obraz mu je bil blede, oči uprte tja nekam daleč. Evica pa je s svojimi elegantnimi prsti objela čašo, pogledala moža in dejala:

„Bil nama je vedno dober prijatelj, trčiva na njegovo zdravje!“

V tem hipu je hreščeče zapel električni zvonec. Mlada žena se je zdrznila, čaša ji je zdrknula iz rok in se razbila ob robu mize. Mala Evica se je vzbudila in zajokala.

Seljan pa je šel odpirat in se je vrnil z brzojavko. Položil jo je na mizo.

„Dr. Kolar se je ustrelil!“

Legende.

I.

Marija se je, kar je živela samo trikrat zasmejala. Prvikrat, ko je mali Jezusek zagledal na drevesu lepo jabolko in rekel: Jabolček, vidiš, kako sem jaz še majhen, da te ne morem doseči. Ker ne morem jaz do tebe, pa pridi ti do mene, ker bi te tako rad pojedel. Tem preprostim besedam se je Marija zasmejala. Ali jablana je poslušala Jezuska in se nagnila k njemu, da je mogel jabolko utrgati. Vdrugo se je to tako-le zgodilo: Marija je Jezusku urezala prvo suknjico in ga šaljivo vprašala, če ve, kako jo je treba narediti. Jezusek veli: O, to ni nič težko. Vidiš, ta rokavček se mora strniti tako, in ta tudi tako in oba rokavčka se morata prijeti stana tukaj pa zopet tukaj, in tako se napravi vse drugo tako, da bo suknjica lepa in tako močna, da jo bom lahko nosil. Še ko bom velik. Marija se nasmeje preprostim besedam Jezuskovim. Suknjica pa se strne in naredi brez šiva vse tako, kakor je rekel Jezusek. In ta suknja je z njim vred rastla in ostala cela in lepa, dokler je živel. Nosil jo je do svoje smrti. Po njegovi smrti so pa vadljali vojaki zanj, kakor je pisano v svetem pismu. Tretjikrat se je nasmejala Marija Jezusku, ko je bil že nekoliko odrasel in je pomagal svojemu krušnemu očetu sv. Jožefu delati. Sv. Jožef je potreboval deske. Desko je našel, ali ko jo primeri, se mu zdi, da je nekoliko prekratka. Jezusek veli: Pa kaj zato, če je prekratka, dajva jo potegniti! Marija se nasmeje preprostim besedam. Sv. Jožef in Jezusek pa primeta desko, in deska se jima tako potegne, da sta jo mogla porabiti.

II.

Ko sta sv. Jožef in Marija z malim Jezuskom pobegnili v Egipt, je poslal kralj Herodež za njimi svoje vojake, da jih umore. Vojaki so jih že skoraj došli, in sv. Jožef in Marija sta klicala z milim glasom Boga na pomoč. V tistem kraju je imel hud razbojnik svoj brlog. Razbojnik je zaslišal kričanje in prišel gledat. Mali Jezusek se mu smili, da bi mogel poginiti tako mlad, lep in nedolžen. Brž pripelje iz brloga konje, enega zase, enega za sv. Jožefa in enega za Marijo in Jezuska. Dobri konji odneso svete popotnike v jakom izpred oči in jih rešijo. Razbojnik poljubi Jezuska in ga vpraša dobrovoljno, kaj mu bo dal za plačilo. Jezusek izpregovori prvokrat in veli razbojniku: „To, kar bom sam imel“. Razbojnik se je vrnil v svoj brlog in je še mnogo let napadal ljudi in grabil tuje blago. Potem pa so ga ujeli in križali. Visel je na Golgati, na Kristusovi desni strani, in Bog mu je podelil milost, da je spoznal svoje grehe in se zanje pokesal. Kristus pa mu je izpolnil svojo obljubo in mu dal to, kar je sam imel: Svoj sveti raj in večno izveličanje.

III.

Kristus se je nameril na kmeta, ga pozdravil in vprašal: Oče, kako je? Kmet veli: E, ko bi človek imel vsaj svojega konja, da ne bi bilo treba zmerom najemati, bi bilo že še; tako pa je slabo, da ne more biti slabeje. Kristus ga tolaži in reče: Svojega konja boste precej dobili, če odmolite z zbranim duhom brez posvetne misli en očenaš. Kmet se obveseli in začne moliti. Predno še primoli do sredine, se zagleda v Kristusa in vpraša: Ali tudi uzdo? — Tak je bil ta kmet, tako raztreseni pa smo v molitvi tudi mi drugi; potem pa se čudimo, da nam Bog neče uslišati blebetanja!

Iz knjige: Janez Trdina, II. zv. Verske bajke.

Kako so nastali nemškutarji?

V puščavi je hudič trikrat Kristusa izkušal in ga ni mogel zmotiti. Ta hudič je bil Lucifer,

kralj vse peklenške vojske. Ko je Lucifer videl, da je premagan, je bežal v svoje peklo nazaj. Hudiči pa so že vedeli, kako strašno se je osramotil in so se nanj tako ujezili, da so mu peklenška vrata zaklenili. Zastonj je trkal in jih prosil, da bi mu odprli in ga spet sprejeli za svojega kralja. Hudiči so mu rekli, da ne marajo tako slabega kralja, naj se pobere nazaj, odkoder je prišel, in naj se potruži, da izbrše in popravi grdo nečast, ki jo je na zemlji nakopal nase in na vso peklenško vojsko. Lucifer je spoznal, da nobena prošnja nič ne pomaga, in je prosil hudiče, če mu nečejo odpreti, da naj mu dajo vsaj kako društvo, drugače mu bo na zemlji od puščobe poginiti. Tej prošnji so se hudiči dali omečiti in so mu vrgli pred vrata dve babi: vojaško in financarsko ljubico. In tako je prišel Lucifer spet na našo zemljo in je zarodil na njej s svojima nečednima babama — nemškutarje! Odtod dohaja, da je to pleme tako sovražno Bogu in bogoljubnim Slovencem in tako prijazno nevernemu divjaku Turčinu. Kako neki bi mogli marati nasledniki peklenškega kralja za božjo čast in kako neki bi mogli ljubiti slovenski rod in jezik vnuki vojaških in financarskih ljubic!

Književni božični dar.

Še noben Božič nam pisatelji niso podali tako krasnega in mnogobrojnega božičnega daru kakor letos. To je znak napredka na kulturnem polju. Z veseljem in ponosom naznanjamo Slovencem to radostno vest. Že v zadnji številki smo priporočili dve knjigi; došle so nam še naslednje:

— **Ilustrovani narodni koledar za l. 1905.** Uredil prof. dr. A. Dolar. Založila „Zvezna tisk.“ v Celju. Cena 1 krono, eleg. vez. 1 krono 50 vin. — Tudi letos je izšel v celjski slovenski tiskarni ta priljubljeni koledar, ki je najkrajše opremljen, kar jih izide na slovenskem svetu; zunanja oblika je okusna in apartna, ter je v okras vsaki salonski mizici. Urejen je koledar z finim umetniškim okusom, spisi v njem so izbrani in nekateri prav izborni. Poleg navadnega koledarskega gradiva, prometnih določb in drugih vednosti, ki so vsakemu nujno potrebne, da jih pozna, obsega tudi zabavni del. Razen lepih pesmi se nahaja v njem dobra študija o modernem slovenskem pesniku, Otonu Zupančiču; kdor ljubi krajepise, mu je ustreženo z „Besedo o Lužičanih“ tem zapuščeni slovenskem plemenu, katerega obliva od vseh strani germansko morje. Zanimive povesti vabijo čitatelja; kulturni in politični pregled sklepa koledar, ki je še boljši od svojih priznanih prednikov. Knjiga je povrh še okrašena z več krasnimi slikami, in zato z mirno vestjo priporočamo „Ilustrovani narodni koledar“ najtopleje.

— **A. Aškerc: Primož Trubar, zgodovinska epska pesnitev.** V založbi Ig. pl. Kleinmayra & Fed. Bamberg. Cena broš. 2 K., eleg. vez. 3 K. Ljubljana, 1905. — Tako je naslov najnovejši pesniški knjigi našega Aškerca, na kojega je ponosen ves slovenski svet. „Primož Trubar“ je epska pesem iz najvažnejše dobe naše kulturne zgodovine; v njej nam je pesnik podal v markantnih potezah in plastičnih prizorih sliko onega časa, v koji se zrcali Trubar in jo ozarja njegova ideja. V prologu veli pesnik:

Kdo je velik? Kdor svoj čas izpolni,
kdor življenja vso žrtvuje moč
idealom in najvišjim ciljem,
dokler smrt ga ne zagrne v noč...

Z epom „Primož Trubar“ nam je Aškerc podal zopet daljše pesniško delo, ki tvori že deseti zvezek pesnikovih spisov. To je duševno bogastvo! Ker že ime Trubarjevo pri nas marsikoga neprijetno dirne, zato bo nedvomno vzbudila ta knjiga vihar po slovenskih poljanah.

— **H. Sienkiewicz: Potop,** poslovenil Podravski. I. knjiga. Slovanske knjižnice snopič 138—145. Ureja in izdaja Andrej Gabršček v Gorici. Izdala in založila Goriška tiskarna 1904. — Ta slavni zgodovinski roman nam je podala za Božič zaslužna goriška tiskarna. Ime pisateljevo je znano vsemu omikanemu svetu. „Potop“ je drugi del trilogije, ki jo začena krasni roman „Z ognjem in mečem“. Kdor se hoče res krasno zabavati z duhovitim čtivom, ta naj vzame v roke dela poljskega pisatelja Sienkiewicza, katerega glavna dela so že večjidel vsa poslovenjena in izšla v Gorici. „Potop“-a je izšla prva knjiga, njej sledita še dve v „Slovanski knjižnici“. Opozarjamo na to kolekcijo, ki prinaša samo slovanska dela prvih pisateljev.

Boj na ruski križarki „Rjurik“.

Opisuje pomorski dnhovnik Aleksij Okonešnikov.

Vladivostok smo zapustili dne 13. avgusta ob 5. uri zjutraj, tri križarke „Rusija“, „Gromoboj“ in „Rjurik“, in smo zvedeli šele na morju, da se imamo združiti z brodovjem, ki je isti dan zapustilo Port Artur. Dne 14. avgusta ob pol petih zjutraj smo zagledali na obzorju proti nam plujoče brodovje štirih ladij; bile so to japonske križarke „Isuma“, „Asuma“, „Ivate“ in „Tokiva“. Ko so se nam bližale, so se uvrstile in nam zaprle pot. V oddaljenosti 1800 do 2400 sežnjeve je japonska admiralitetska ladja ustrelila prvokrat na nas.

Šel sem na odkazani prostor, v lazaretni oddelek. Čez pol ure je bilo tam že vse polno ranjencev. Prvi je padel častnik Stackelberg, ki je stal pri topovih, kmalu na to je bil ranjen poročnik Hlodovski, ki je hotel stopiti v prostor za krmilarje, in kjer je nastal ogenj. Čez malo časa je že bilo toliko ranjenih, da oba zdravnika nista več bila v stanu, vedno na novo prihajajoče vojake obvezavati.

Začel sem spovedovati, a kmalu sem nehal; si napolnil žepe z obvezami in hitel na krov, da obvežem tam ležeče ranjence. Mornarji so se bojevali z občudovanja vredno hrabrostjo in samozatajevanjem. Mnogo ranjencev je šlo potem, ko so bili obvezani, zopet v boj. Na krovu sem videl

Zenilov je bil ranjen na glavi, in zdaj prevzame poveljstvo poročnik Ivanov.

Nenadoma zaslišimo od poveljniškega mostu, da je neka sovražna križarka postala nezmožna za boj. — Na krovu je ležal med ranjenci in mrtveci tudi smrtno ranjen poročnik Hlodovski. Klical je „Urá“ in s tem vzbujal v vojaštvu nov pogum. Sicer pa je bilo ves čas za boja nepotrebno bodriti moštvo. Vsi so bili hladnokrvni in se borili z neprimerno vztrajnostjo, tiho in mirno, slišalo se je le stokanje ranjencev in umirajočih.

Hlodovski pa je pel do svoje smrti: „Bože carja hrani“ in poslal mene proč, naj grem vzpodbujat vojake.

Kmalu na to je padel tudi Truzov, raztrgan od granate. Večina topov je že bilo poškodovanih, a nismo nehali streljati. Ob 9. uri sta poskusili križarki „Gromoboj“ in „Rusija“ nas rešiti ter se nam približati. Ker pa je admiral spoznal, da je pomoč nemogoča, ostali dve križarki pa hotel rešiti, je zapovedal: „Nazaj proti Vladivostoku!“, in križarki ste odpluli, zasledovani od treh japonskih križark.

Na „Rjurik-u“ je bilo tedaj na novo ranjenih več častnikov in kadetov; tudi oba zdravnika sta bila težko ranjena. Skoro v istem času sem bil bil tudi jaz vržen ob tla in sem izgubil zavest. Ko se zopet zavem, hitim na krov.

Tam je že ležalo toliko mrtvecev, da se je le s težavo moglo med njimi naprej. Poročnik

držalo šest mornarjev, vsi ranjeni, neke deske; drugi so plavali k meni. Ko so videli, da me je zgrabil krč, in da se potapljam, so mi podajali plavajočo deščico, katero sem potisnil pod hrbet, da bi plaval lahko z nogami. Krč je popustil, in jaz sem ostal na površini.

Japonske ladje so bile daleč strani. Kmalu nato vidim, da se naša križarka vedno globokejše nagiblje, in slednjič se je videl le še kilj; grozna razburjenost med nami, ko izgine v valovju naš očka „Rjurik“, kakor smo ga nazivali. Nepopisna otožnost se me polasti, zajokal sem kot otrok, a se premagal in zaklical „Urá!“ Tovariši mi odgovore „Urá“, in več kot desetkrat je odmevalo po morju „Urá!“

Tedaj se pokažejo tri japonske križarke in pet torpedovk; k tem se pridružijo še one križarke, ki so zasledovale naši ladji proti Vladivostoku. Skupaj začno čolne razpošiljati na pomoč ranjencem, 640 mož posadke od ladje „Rjurik“ so sprejele japonske križarke. Mrtvih je ostalo v tem strašnem boju 192 mož, ranjenih 230. Ujetnike so Japonci oblekli in poslali v Saseho, odkoder so me kmalu izpustili iz ujetništva.

Razne stvari.

— **Vojni psi na rusko-japonskem bojišču.** Da je tudi pes kaj dobro rabljiv ob vojski, dokazujejo nam baš sedaj poročila o rusko-japonski vojni. Rusi so jih namreč priučili, da jim služijo za iskanje ranjenih ali tudi mrtvih vojakov, kar je po marsikje težko pristopnih mestih težavno; zlasti iskanje po poljih, obsejanih s koruzo, rižem itd. Tukaj so psi kakor nalašč za to delo. „Zlasti“ — tako poroča neki ruski častnik „naših sedem psov, ki jih imamo v naši stotniji, se je izkazalo prav izvrstno. Njih duhovitost je skoraj čudovita, zlasti psi angleške pasme so kakor nalašč za to. Izučeni za ta posel so bili v Mukdenu in Harbinu. Izurjeni so tako, da čutijo že od daleč vsakega na zemlji ležečega človega. Čudno pri tem pa je to, da že od vohanja natanko razločijo Rusa od Japonca. V teku zadnje bitke, katere se je udeležil tudi naš voj, se je našlo s pomočjo teh psov 23 ranjencev, to pa na mestih, kjer bi jih človek zlepa ne mogel najti. Vsi ti so bili Rusi. Toda kakor so se brigali za ruske vojake, tako malo so marali za japonske, da si jih niso niti ogledali. Poslali smo jih nalašč na mesta, kjer smo vedeli, da bodo japonski ranjenci, pa so psi čutarice z vinom okoli vratu prinesli nazaj nedotaknjene, kar je bilo znamenje, da se ubogim ranjencem niti približali niso. Tako še žival od daleč pozna svojega sovražnika.

— **Ročne granate.** Že v 17. in 18. stoletju so bile v vojskah v rabi granate ali bombe, metane z roko. To orožje se je ponovilo še posebej v sedanji rusko-japonski vojni. Japonci so je rabili v bitki pri Liaojangu, da so premaknili Ruse iz zased. Enako jih rabijo Rusi pri obrambi Port Arturja. So pa te kroglice napolnjene z razstreljivom imenovanim „pyroxilinim“, katere služijo najbolj pehoti pri napadih ali obrambah kakih utrd. V prejšnjih časih so bili v vojskah nalašč za to orožje določeni vojaki, imenovani „granatniki“.

— **Gospodarstvo ruskega cara.** Ruski car ima v svojem zasebnem imetju čez sto velikih posestev ali okrajev, in zraven tudi toliko gradov in palač. Za oskrbovanje vsega tega je pripravljeno vedno okoli trideset tisoč služabnikov. Štirideset teh graščin še sedanji car nikoli ni videl, v drugih mnogih je le še po en ali dvakrat spal. V stajah za živino šteje okoli pet tisoč konj, pa nič manj nego okoli petdeset tisoč volov, krav in ovac. To pa menda ni malo premoženje!

— **Izgube v modernih vojskah.** Po dolgem času je rusko-japonska vojska edina, ki se vodi na suhem in na morju, in v nobeni vojski ni bilo toliko modernih sredstev na razpolago, kakor v tej. Ali vkljub zboljšanemu orožju ubije le vsaka 590 krogla, ako se računa povprečno po dose-danjih vojnih vspehih. V nemško francoski vojski je ubila vsaka 400. krogla, v kitajsko-japonski vojski vsaka 740., in podobni uspehi so bili tudi v burski vojski. V krimski vojski je bilo ubitih 31⁰/₀ Francozov in 22¹/₂ ⁰/₀ Angležev. V nemško francoski vojski je padlo 20⁰/₀ Francozov. V severno-ameriški državljanski vojski jih je padlo le 6⁰/₀. V južno-afriški vojski je padlo izmed 448.435 Angležev 22.047 (5⁰/₀) izmed 75.000 Burov pa 4400 (6⁵/₀). Ako se vzamejo povprečne izgube v zadnjih 15 velikih vojskah, imeli so zmagovalci 11⁰/₀, premagani pa 27⁰/₀ padlih. Najmanjši odstotek padlih so imeli premagani pri Sedanu (5⁰/₀) in pri Kraljevem gradu (7⁰/₀). V bitki pri Marangi so izgubili premagani Francozi 25⁰/₀ vojaštva, a Avstrijci 30⁰/₀. Najmanj izgube kot premagani so imeli Avstrijci pri Solferinu, namreč 14 odstotkov.

Prizor na ruski ladji „Rjurik“.

nekega mornarja z napol odstreljeno nogo, ki se je le še s kožo in mišicami držala telesa. Hotel sem ga obvezati, a mi je branil: „Pojdi, otec, naprej, tam je mnogo ranjencev, si bom že sam pomagal!“ S temi besedami je potegnil nož in si sam odrezal nogo. V tem hipu se mi to delo še ni zdelo tako strašno, in šel sem, ne da bi se dalje za to brigal, naprej. Ko sem prišel čez nekaj časa zopet na to mesto, sem videl taistega mornarja, ko se je opiral na palico in namerjal top na sovražnika. Izstrelil je in padel nazaj kot pokošen. Tedaj sem zaslišal, da je poveljnik Truzov ranjen. Hitel sem k njemu in ga našel ležečega v krvi.

Spral sem mu rano in jo obvezal. Poveljstvo je prevzel poročnik Zenilov. Tedaj pa je zagrmela na poveljniškem mostu strašanska eksplozija, vsi signalni aparati so bili razbiti, krov poln človeških trupel in odtrganih krvavih telesnih delov. Obvezal sem še nekaj ranjencev in hitel potem v lazaret po novih obvez.

Ko pridem k bateriji, zagledam strašen požar. Nasproti mi je pritekel z obvezano glavo poročnik Postelnikov, in skupaj sva začela gasiti ogenj, kar se je nama tudi posrečilo, ker so pomagali ranjenci, ki so držali cevi. — Hitel sem v lazaret, ranjence so vsled pomanjkanja prostora ponesli v kajute. In zdaj so sledile težke minute. Ladja se je začela nagibati na desno stran in polniti z vodo, a bilo je nemogoče jo izpumpati, ker je bilo največ sesalk že porušениh. Poročnik

Ivanov je zaukazal, naj vse pripravimo, da potopimo križarko. Šel sem h krmilu, kjer sta dva ali trije artileristi še vedno streljali iz enega topa. Začel sem jim pomagati. Poročnik Ivanov je spoznal, da ladje z eksplozijo ni mogoče več razrušiti, ker so bili notranji prostori že polni vode; zato je dal ukaz, naj odprto vse odprtine, ranjence pa je dal položiti kraj ladje. Šel sem k umirajočim, da jim podelim svetotajstva. Ležali so na vseh treh palubah. Stal sem sredi mrličev, sredi odtrganih človeških rok in nog, sredi krvi in ječanja in delil splošno odvezo; pretresljiv hip! Tu se je še prekrizaval ranjenec, oni dvigal roke. Kdor pa ni bil več v stanu vzdigniti se, je zrl name s široko odprtimi, solznimi očmi. Slika je bila grozna. — Križarka se začne potapljati.

Ko pridem na zgornji krov, zagledam v vodi že mnogo plavajočih mož. Poročnik Ivanov mi je dal rešilni pas in mi svetoval, naj kolikor mogoče hitro zapustim ladjo. Začel sem slačiti dva težko ranjena poročnika. Umirajoči zdravnik Soluha me je prosil, naj ga ne rešim, „Saj bi vendar ne bil človek, ker sem tako razstreljen“, mi je dejal, „jaz umrjem za domovino“. Začnem sam odlagati vrhnjo obleko. Poleg mene so položili ranjenega mehanika Ivana.

„Idimo skupaj v smrt,“ sem mu dejal.

„Ne, otec, ne morem plavati; rajši umrjem na svojem mestu“, mi odgovori.

Zagnal sem se v morje, se začel potapljati, a zopet pogledal iz vode. Zraven mene se je

Naroda" lopniti po celjski „žabi“ po zavednem Slovencu. V celjski „vahtarci“ pristen dopis iz Ponikve, to tudi nekaj pomeni! Tako napredujemo na Ponikvi!

Dopisnik „Slov. Nar.“ pa si naj nikakor ne domišluje, da s svojim podlim smešenjem komu škoduje, ker oseb, katerim je namenjeno, niti od daleč ne doseže. To je zadnji odgovor. V bodoče lahko nemoten veže svoje otrobe, kjerkoli hoče.

Politični pregled.

— **Bolgarija in Srbija.** Bolgarski diplomatični agent v Belgradu, polkovnik Nehapčev, je izročil kralju Petru pismo kneza Ferdinanda, v katerem govori o odkritosrčnem zblizovanju obeh bratskih narodov. Kralj Peter je odgovoril diplomatu, da se popolnoma strinja v tem s knezom Ferdinandom ter si bo prizadeval, da se prijateljstvo razvije še trdneje in iskreneje. — Name-ravana nabava novih topov za srbsko armado je proizvodila posebno agitacijo nele med častniki, temuč tudi v javnem mnenju.

— **Srbi in Hrvatje v Dalmaciji.** S pravim veseljem mora vsaki Slovan beležiti vsako vest, ki priča, da mrznja med brati Hrvati in Srbi, ki je rodila že toliko zla, od dne do dne vedno bolj ponehuje. Taka vest dohaja sedaj zopet iz Dalmacije. Kakor čitamo v listih, prenehata izhajati srbska lista „Srbski Glas“, ki je izhajal v Zadru in pa „Dubrovnik“, ki je izhajal v Dubrovniku, in bo po novem letu izhajal v Dalmaciji eden sam list namreč „Srbski list“. Temu listu bode naloga pospeševati slogu med dalmatinskimi Srbi in Hrvati.

— **Nemiri v Italiji zaradi bede.** Med prebivalstvom južne Italije raste nezadovoljnost vsled bede in pomanjkanja dela. V Francavilli se vrše izgredi, kmetje so naskočili hiše posestnikov, s kamenjem napadli vojake, ki so jih hoteli razkropiti. Vojaki so streljali in ranili mnogo oseb. Nemiri se nadaljujejo.

— **Sodba angleškega generala o angleški armadi.** Angleški vojni minister Arnold Forster je imel v nedeljo govor, v katerem je naznanil besedilo iz pisma generala Johna Hamiltona. General je pisal z ozirom na angleško armado: „V tej vojski sem se prepričal, da je stanje naše armade grozna nevarnost za obstoj naše države. Prepričal sem se, da so v armadi potrebne najboljše moči, a mi imamo najslabše.“

— **Nove italijanske bojne ladje.** Iz Genove poročajo: Uprava italijanske vojne mornarice je v genovskih ladjedelnicah naročila pet oklopnih z 10.000 tonami in s stroji za 19.000 konjskih sil.

— **Pomnožitev indijske armade.** „Standard“ poroča, da se general Kitchener peča z vprašanjem, kako močna bi morala biti armada v Indiji, da bi odbila morebiti napad sovražnikov, kojega armada bi imela 500.000 mož. Sedaj lahko pošljejo v Indijo proti sovražniku 160.000 mož s 350 topovi in ostane še 136.000 mož v rezervi. Indijsko armado nameravajo Angleži pomnožiti s prostovoljci in poslati ojačenja iz Kanade, Afrike in Avstralije v Indijo.

Rusko-japonska vojna.

Iz Londona poročajo 20. t. m.: V Tokiu se je včeraj uradno razglasilo, da je bila severna utrdba vzhodnega Kikvanšana dne 18. t. m. ponoči vzeta. Napadalci so položili 7 min, ki so imele skupno 1 tono dinamita, 40 čevljev pod okopom utrdbe. Ob dveh in 15 minut so te mine eksplodirale. Prostovoljci se takoj naskočili, 60 izmed njih je pokopala nakopičena prst.

Rusi so dobili precejšna ojačenja in razvil se je krvav boj, ki je trajal do polnoči.

Predno so se Rusi umaknili, so razstrelili še 4 mine v bližini utrdbe. Na zahodnem krilu se je posrečilo Japoncem, zavzeti utrjen grič. Ruski odpor je bil tu le majhen. Japonci se sedaj utrjujejo v novih postojankah. Na utrdbo Kikvanšan spravljajo sedaj topove.

Ruski častnik o zavzetju „203 m. griča“. Ruski častnik Micenov je bil ranjen v bojih za „203 m. grič“. Njegovo poročilo se glasi: „Ko so Japonci dne 28. novembra naskočili, je trajal boj neprenehoma. Strmi obronki griča so bili na nekaterih krajih pokriti s snegom. Japonci so bili prisiljeni, preplezati strmine; pri tem včasih niso niti enkrat ustrelili. Pri tem so pa sami trpeli pod groznim ognjem.“

Strmine so bile pokrite z mrličmi in sneg pobarvan s krvjo. Slednjič smo se umaknili ter prepustili baterijam sosednih utrd, posebno utrdam na Ljaotešanu, da preženo sovražnika z griča. Ko je dospel japonski zastavonoša na vrhunec ter je hotel ondi zasadi zastavo, plane nanj gorostasen ruski podčastnik, mu iztrga iz rok zastavo ter jo raztrga na drobne kosce. Zadet od sedmih krogelj se zgrudi Rus mrtev na tla. Naše topništvo je pozneje prisililo Japonce, da so zapustili grič, ki smo ga zopet zasedli. Drugi in tretji naskok se je izvršil tako, kakor prvi. Nastalo je pravo klanje, prizanašal ni nihče.

Japonci so izgubili tu gotovo 12.000 mož, mi pa še 2000 ne. Grič je bil poln mrtvecev, jarki polni krvi. Steselj je dejal: „Mi bi grič lahko vzeli nazaj, a ni tako važen, da bi bile nadaljne žrtve opravičene“. Po tretjem napadu se je sklenilo peturno premirje. Japonci so pri tem zagrešili grozno zmotu. V jame so vrgli med ubitimi tudi mnogo težko ranjenih, ki jih v temi niso mogli razločiti od mrtvih. Število padlih mladih japonskih častnikov je zelo visoko.

V trdnjavi je še 16.000 mož. Sodim, da Japonci trdnjave ne bodo nikdar vzeli.“

Dnevnik „Novi Kraj“ v Port Arturu, ki izhaja še vedno v zlic oblegovanju, je v neki številki, ki je slučajno dospela v Evropo, priobčil nastopno: „V bližini sobe za stavce je „poginilo“ dvanajst granat. Razne eksplozije so pokvarile zidove, dočim so druge razbile okna. Naše besedilo se tiska na papir nedoločne barve. Nimamo vedno dobrega, belega papirja na razpolago, ampak smo prisiljeni rabiti večkrat višnjeve, rdeč in oranžast papir. Vojaki na nasipih čitajo pa vedno naš list velikim veseljem.“

Koliko izgub so imeli doslej Rusi? „Sibirskaja Vračebnija Vjedomosti“ (Sibirski zdravniški glasnik) poroča na podlagi podatkov, da znaša število ruskih izgub do 21. oktobra v večjih bojih in bitkah 68.441 mož ter 1913 častnikov. Tu so uštet mrtvi, ranjeni in vjeti.

Japonski fanatizem. Nemirotič Dančenko piše v „Ruskem Slovu“: Polkovnik generalnega štaba Zapolski, eden izmed najuglednejših naših častnikov, mi je pripovedal: Pri Liaojangu si neki japonski praporščak videč, da je njegov oddelek obkoljen in uničen, ni vedel drugače pomagati, da bi rešil polkovno zastavo, da si je razparal trebuh, odrezal z droga zastavo, in jo skril v svojem trebuhu. — To ni navdušenje, to ni osebno junaštvo, pripomnja Dančenko, to je fanatizem. A sedaj si mislite, kaj znači vojna s takim sovražnikom, pri katerem niso taki ljudje izjema, marveč pravilo.

V Mandžuriji. Dopisnik „Birž. Vjed.“ poroča iz Mukdena 20. t. m., da je stanje japonske armade z vsakim dnem težavnejše, medtem, ko je samozavest ruske vojske vsak dan večja. Nihče ne misli več na umikanje.

Na bojišču v Mandžuriji ni posebnih bitk. Manjše praske pa se dogajajo vsak dan. Obe vojski sta utrjeni in se držita le svojih silno utrjenih postojank. Glavna ruska taborišča so na desnem bregu reke Šaho. Tu so v izbornih stališčih nastavljeni težki topovi, zgrajene trdne utrdbe, podzemeljske votline, ki so varne pred bombami. Obe armadi si stojita nasproti in nobena noče začeti. Kuropatkinov telegram od včeraj javlja, da je na bojišču 8 stopinj mraza.

Božični prazniki v Mandžuriji. Dopisnik „Biržev. Vjedomosti“ poroča iz Mukdena, da se vsa operacijska armada pripravlja na slovesno praznovanje božičnih praznikov. Pri vseh oddelkih čet se pripravljajo božična drevesa. Neprestano prihajajo v veliki množini božična darila.

Kuga v japonskem taboru. „Rusj“ poroča iz Mukdena, da japonski uskoki pripovedujejo, da divja v japonskem taboru neka nova bolezen, ki jo imenujejo ruski zdravniki kugo.

„Birž. Vjed.“ poročajo, da je ruska armada dobro preskrbljena s kurivom. Cene so padle za 25 odstotkov.

Japonske bojne sile. Iz Mukdena poročajo: Za začetek prihodnjih operacij je velikega pomena, da je ruski generalni štab priobčil sestavo japonskih bojnih sil. Poljska armada šteje 219.000 mož in 816 topov, teritorialna armada pa 110.000 mož s 318 topovi. Moč črne vojske ni znana. Izgube se bodo pokrile z vpoklicanjem drugoletnih novincev in pa črnovojnikov; vendar se pa že kažejo težave, ker se vrše novačenja za Japonce že med Korejci, Kitajci ter na Formozi. Kar pa to 47 milijonsko ljudstvo lahko napravi v najskrajnejši sili, se da težko razvideti. Na vsak način pa je treba za ofenzivo proti tej bojni sili, ki obstoji le iz dobrih vojakov ter se opira na močne utrdbe, najmanj armade 500.000 mož.

London, 22. decembra. Japonci so zopet izgubili for Kikvanšan, ki so ga nedavno šele osvojili. Imenovani for je bil izpostavljen najhujšemu ognju sosednjih forov. Japonci so zovet imeli velike izgube. General Nogi zahteva, da se mu nemudoma pošlje še 50.000 vojakov na pomoč.

London, 22. decembra. „Daily Telegraph“ poroča, da se je več z municijo in dinamitom otovorjenim ladjam posrečilo, dospeti v Port Artur.

Šanghaj, 22. decembra. Japonsko, iz osem križark obstoječe brodovje je pod admiralom Tamimoro odplulo proti južno-kitajskemu morju baltiskemu brodovju nasproti.

Petrograd, 22. decembra. Uradno se objavlja Kuropatkinov telegram: Po kitajskih poročilih je ruska posadka v Port Arturu osvojila nazaj 203 meterski grič in uplenila mnogo sovražnih topov.

Darila.

• **Za učiteljski konvikt.** Odbor društva za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani je podpisancu vposlal kolekti št. 3 in 4 za nabiranje poštne znamke v pilog fondu omenjenega društva. Podpisani je kolekti odposlal dne 21. septembra t. l. Ker ima z današnjim dnem pol v rokah, kjer so označene svote, za katere so posamne šole nalepile znamke: zato si štejem v dolžnost, da imena šol in svote tu objavim. Kolekta št. 3: Šola Celje okolica 3 K 50 h; Šola Žalec 2 K; Šola Petrovče 2 K; Šola Gotovlje 3 K; Šola Grize 3 K; Šola Št. Peter v s. d. 3 K; Šola Polzela 4 K; Šola Braslovče 2 K; Šola Gornjsko 3 K; Šola Vransko 6 K; Šola Št. Jurij ob Taboru 4 K; Šola Orla vas 1 K; Šola Št. Pavel pri P. 5 K; Šola M. Reka 1 K. Vkup 42 K 50 h. Kolekta št. 4: Šola Celje okolica 3 K; Šola Šmartin v r. d. 2 K 10 h; Šola Nova cerkev 2 K 50 h; Šola Franko-ovo 11 K; Šola Doberna 40 h; deška Šola Št. Jurij ob juž. žel 1 K 60 h; dekliška Šola Št. Jurij ob juž. žel. 2 K. Vkup 12 K 60 h. Doslej na kolekti niso participirale šole: V vranskem okraju Letuš; v celjskem okraju pa: Blagovna, Dramlje, Galicija, Svetina, Teharje, Vojnik in Zg. Ponikva. Za te šole se oskrbi posebna kolekta in se bode iste sigurno ob času odzvale po primernem prispevku!

Armin Gradišnik, šolski vodja.

Zahvala.

(556) 1

Povodom prebriske izgube iskreno ljubljene sestre, tete in svakinje gospe

Marija Pinter roj. **Perne**
posestnica in gostilničarka v Gornjemgradu

ki je dne 17. grudnia t. l. po dolgi mučni bolezni v starosti 66. let mirno v Gospodu zaspala, izrekamo najiskrenejšo zahvalo prečastiti duhovščini, č. gg. uradnikom in učiteljem, vsem gornjegrajskim tržanom, ljubim sorodnikom in okoličanom, ki so predrago nam rajno spremili k zadnjemu počitku. Posebno pa se zahvaljujemo pevskega društva „Lira“ iz Kamnika in „Pevsko društvo“ gornjegrajsko za ganljivo petje pred hišo žalosti, v cerkvi po opraviilih in za krasno nagrobno, in sploh vsem, ki so izkazali pokojnici zadnjo ljubav prišedši k njenemu pogrebu. Nasledel še izrazimo globokočutno zahvalo za vse dokaze iskrenega sožalja, ki so nam bili v veliko tolažbo. Bog povrni vsem!

GORNJIGRAD, dne 21. grudnia 1904.

Žalujoča rodbina Perne in Trobaj.

Stenografa

ali pa

(557) 2-1

pisarja

ki lepo piše, sprejme takoj

notar Baš v Celju.

Hiša naprodaj

zidana in krita je z opeko, k njej spada vrt. V hiši se nahaja trgovina mešanega blaga. Pripravna je tudi za kakega obrtnika ali penzionista. Proda se radi bolezni pod jako ugodnimi pogoji. Kupna cena je 1300 gld. Naslov pri upravištstvu.

(552) 3-1

Izdelovatelj vozov

FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11

priporoča bogato zalogo novih in že rabljenih

VOZOV.

(551) 5-1

Ilustrovan cenik na zahtevo brezplačno.

Najkoristnejša božična darila

SINGER-JEVI ŠIVALNI STROJI

ki so na prodaj samo v trgovinah

SINGER CO.

DEL DRUŽBA ZA ŠIVALNE STROJE.

CELJE, Kolodvorska ulica št. 8.

ima to varstveno znamko

Poslovna
ZAVAROVANO

Naprodaj

je med Celjem in Laškim trgom hiša z dobro vpeljeno gostilno. Poleg hiše je lep vinograd in velik gozd; zraven spada njiva in travniki. Vse je ob glavni cesti. (555) 1

Več se izve pri posestniku in krčmarju Janezu Knezu, Tremarje, p. Laški trg.

Sprejme se spretna

kuharica

katera razume vsa hišna dela opravljati pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe naj se pošiljajo na upravištvo „Domovine“ Celju. (554) 4-1

Oddajatelj veliko visokosti. Oddajatelj vč. duhovščine in samostanov. Iz prve roke, t. j. od pridelovalca torej popolno jamstvo za naravno

nepopačeno kavo PO NAJNIŽJIH CENAH.

Naša pridelitev kave in čaja na otoku Java se obdeluje jako umno. Naša kava in naš čaj sta zelo blagodišča in okusna, pa jako izdatna. Javafior imenuje se naša zavarovana znamka.

Kava:

Požilja se 5 kg vrečica, colnine prosto in franko, brez stroškov na vsako pošto — Javafior najfinejša gld. 6-65; Javafior zelen, fin gld. 6-65; Javabrazil fina družinska mešanica gld. 5-75.

Čaj:

(506) 12-3

1 kilo gld. 2-80, gld. 4-—, gld. 5-50.

Cenik brezplačno in franko.

TURK & DRUG

veleposestnik na Javi. — Pošiljate in skladišča v luki.

TRST, Via dell'acquedotto 62.

Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glaviha brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunke 1 gld. 20 kr. Ogrske la salame 1 gld. 70 kr., salame à la ogrske trde 1 gld. 50 kr. kila. Velike klobase po 20 kr. — Brinovec in slivovka pristna liter 1 gld. 20 kr. — Pošiljam le dobro blago od 5 kil naprej proti povzetju.

JANKO EV. SIRC v Kranju. (436) 12-8

Spretni kovače

za sekire (Hackenlocher) — K 4-6 dnevni zaslužek in prosto stanovanje — sprejme takoj „Železnarna“ A. Pogačnik, Ruše pri Mariboru. (542) 6-2

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu, zlasti gg. trgovcem vljudno naznanjam, da odslej izdelujem tudi vsake vrste

tehtnice
(Vage)

in jih sprejemam v popravilo. — Potrudil se bom, da zadovoljim vsem zahtevam v polni meri. — Priporočam se v obilno naročbo.

I. REBEK, stavbeni in umetni ključar

(465) Celje, Poljske ulice št. 14. 25-10

Pekovskega učenca

(554) 3-1 sprejme takoj

pekarija v Celju, Graška cesta št. 5.

Več zastopnikov

za Spodnje Štajarsko se sprejme takoj. Zmožni morajo biti slovenskega in nemškega jezika. — Prednost imajo oni, kateri lahko položijo kavicijo. Ponudbe pod šifro „zastopnik“ na upravištvo tega lista. (244) 2-1

Na debelo!

- Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem -

DRAGOTIN HRIBARJA

Rotovška ulica št. 2 ♦ CELJE ♦ Rotovška ulica št. 2

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega kancelijskega, konceptnega, pismenega, dokumentnega, ministrskega, ovijalnega, svilenega in barvanega papirja.

Lastna založba vseh tiskovin za urade, šolskih zvezkov in risank.

Dopisnice za godove s cvetlicami in druge umetne razglednice.

Postrežba točna!

Na drobno!

Zaloga črnih, radirk, peres, peresnikov, tablic, kamenčkov, zavitkov, molitvenikov, žice, škatlic za peresnike in trgovskih knjig.

Papirnate vreče v vseh velikostih po originalnih cenah.

Cenike tiskovin in pisarniških potrebščin pošiljam na zahtevo brezplačno. — Preprodajalci imajo posebne cene.

Cene nizke!

(476) 10-7

Porcelan - cementplombe

nova zobozdravniška iznajdba

== se dobivajo pri ==

dr. Ant. Schwabu, prakt. in zobozdravnik

Ringstrasse št. 9. ♦ Celje ♦ Ringstrasse št. 9.

(533) 5-2

Vidmaric kaže kmetom moč „Pakraških kapljic“ in „Slavonske zeli“.

P. Jurišić, lekarnar Pakrac.

Pozor!
Bolnemu zdravje!

Pozor!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjuje krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Nj vsakdo naroči in naslovi: **PETER JURISIĆ, lekarnar v Pakracu št. 209, Slavonija.** — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodanju, kataru in odstranjuje goste slinice ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolestin.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 h; 4 originalne steklenice 5 K 80 h; 6 originalnih steklenic 8 K 20 h.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

(501) 20-3

PETER JURISIĆ, lekarnar v Pakracu 209, Slavonija.

Spreten agent

za pobiranje užitninskega davka, se sprejme. Biti mora neoženjen, zmožen kavcije ter mora znati slovenski in nemški jezik. Plača 1000 kron, tudi deleži. Vstopi se z 31. decembrom.

Užitninski zakup (Abfindungverein) Zidanmost,
Ivan Sulčič. (249) 3—2

Gospodom hmeljarjem

priporočamo tem potom

sušilnice za hmelj

priznan, patentovan in povsod znan in priljubljen sistem. Iste se napravijo strokovnjaški z nepremičnimi ali premičnimi sušilnicami, ki se same obračajo. Z navadnimi ali kombinirani rešetkami (Treppenrost) z vsemi garancijami v treh velikostih od 300 K naprej z jako ugodnimi pogoji za plačevanje. Naročila sprejema podjetnik

Hahn v Avschi na Češkem

ki je spomladi tudi sam v Žaleu, in gospod

Fran Virant v Žalcu

„Pri kroni“.

(558) 3—2

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri brizgalnicah najnovejšega sistema in prenosom raynoteža, odlikovanega v Pragi na razstavi leta 1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. SMEKAL-a

iz Smichova. Podružnica Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvolazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh gasilnih potrebščin. Tudi na obroke.

S spoštovanjem

(497) —7

podružnica **R. A. Smekal.**

Pozor!

Najboljšo svežo slanino od lepih pitanih kranjskih prašičev brez kože pošilja od 5 kg naprej proti povzetju kg à K 1.20.

Anton Anžič, mesar

v Ljubljani. (532) 6—2

Alojzij Voglar

usnar v Ljutomeru

priporoča slav. občinstvu svojo zdavno pomnoženo zalogo usnja in v to stroko spadajoče potrebnosti, kakor čevljarsko orodje in dr. po najnižjih cenah. — Kupujem kože vsake vrste (sorte) ter jih izdelujem točno po najnižjih cenah.

Za dobro delo se jamči.

Svoji k svojim!

(537) 3—2

„Slovenski Štajerc“

ki zastopa koristi štajerskih in koroških Slovencev, izhaja na 16 straneh vsakih štirinajst dni v Kranju in stane 2 kroni na leto. — Ta časopis, ki brezobzirno razkrinkava spodnje-štajerske nemčurje, naj ne manjka v nobeni slovenski kmečki hiši na Spodnjem Štajerskem.

— Radikalno narodni list —

(499) 10-8

„Južnoštajerska hranilnica“

v Celju, „Narodni dom“

za katero jamčijo okraji: **Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah in Vransko** za popolno varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno obrestovanje do **neomejene visokosti**, ima sedaj hranilnih vlog čez

štiri milijone kron.

Hranilnica posluje s strankami vsak **torek** in **petek** dopoldne, za druga opravila pa je uradnica odprta **vsak dan** ob navadnih urah.

Hranilne vloge obrestuje **po 4%** in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje

rentni davek hranilnica sama

in ga ne odtegne vlagateljem, tako da dobe isti popolnoma **nad 4% obresti**.

Izposojuje pa od dne **1. prosinca 1905** na zemljiško varnost

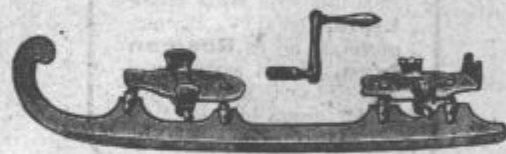
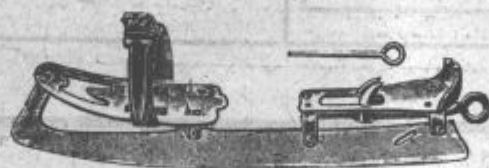
po 4³/₄% odstotkov

občinam in korporacijam navedenih petih okrajev po po **4¹/₂% obresti**.

(443) 5

Vizitnice priporoča „Zvezna tiskarna“.

Drsalke

raznih vrst za dame, gospode in dečke — dereze za čevlje priporoča

trgovina z železnino **MERKUR** P. Majdič, Celje.

Bogata zaloga

peči, predpečnikov in pečnik okrilj.

— Razni predmeti za božič! —

Trgovski učenec

z izvrstnimi šolskimi spričevali, iz poštene hiše, se sprejme brezplačno za 4 letno učno dobo v večjo ljubljansko trgovino mešanega blaga.

Ponudbe naj se pošlje s priloženim prepisom zadnjega šolskega spričevala na upravništvo „Domovine“.

(498) — 7

Zvezna knjigoveznica

v Celju

Schillerjeva ulica šte. 3

— se priporoča slavnemu učitelstvu — prečastiti duhovščini, slav. župnijskim in občinskim uradom, posejilnicam, šolskim svetom in p. n. občinstvu za vsa v svojo stroko spadajoča dela kakor vezanje raznih liturgičnih in drugih knjig, zapisnikov, molitvenikov; v izdelovanje fasciklov, map itd. — Sprejemajo se tudi vsakovrstna galanterijska dela.

Ker je opremljena z najnovejšimi in najmodernejšimi stroji, okraski in drugim orodjem, izvršuje vsa dela kar najhitreje, ceno in solidno.

Vse pošiljke in naročila je naslavljati le: **„Zvezna knjigoveznica“ v Celju.**

1600 hektl.

najboljšega vina ima na prodaj

graščina Dugoselo

na Hrvatskem, kjer je tudi pošta in kolodvor

(536) 7—2

S spoštovanjem

Th. grof Draskovich.

Vožnje karte in tovorni listi v

Ameriko

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna
naravnost v **Novi York**
in **Filadelfijo.**

Koncesijovana od visoke
c. kr. vlade.

Pojasniti daje **Red Star**
Linie, Dunaj IV., Wiener-
gürtel 20 ali pa **Resman**
Ivan, glavni zastopnik v
Ljubljani, Kolodv. ulica
št. 41, druga hiša na levo.

Postrežba točna
in solidna!

Cene nizke!

(441) 12 Kdor želi biti postrežen z dobrim
blagom po solidnih cenah, naj
se obrne na že dolgo obstoječo
znano tvrdko

Josip Hočevnar

Kolodvorska ul. 5 Celje Kolodvorska ul. 5

katera izdeluje vsakovrstne obleke
po najnovejšem kroju.

Velika zaloga tu- in inozemskega blaga.

Bogata izber narejenih oblek za
gospode, dečke in otroke, kakor
tudi najfinejših

zimskih sukenj, ulstrov, pelerin in havelokov.

Postrežba točna
in solidna!

Cene nizke!

Zvezna tiskarna

Schillerjeve ulice št. 3 CELJE Schillerjeve ulice št. 3

Priporoča se p. n. gg. duhovnikom, slav. učitelstvu, pisateljem in p. n. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmodernejših oblik. — Ker je bogato založena z najmodernejšimi črkami in okraski ter opremljena z motornim, oziroma električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini in v kratkem času okusno in ceno. —

V zalogi ima in tiska v več barvah izdelane krasne **diplome**. Dalje: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošure, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, podobice, spovedne listke, razglednice branilne in združne knjižice ter sploh vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari. —

Otvoritev pisarne.

(547)

Podpisani vljudno naznanja, da otvori svojo

2—1

notarsko pisarno

o prihodnjem novem letu, t. j. dne 1. prosinca 1905. l. v **Ptaju** v hiši gosp. Vuka, Brandgasse šte. 9. v bližini c. kr. okrajnega sodišča ter se slavnemu občinstvu priporoča.

Kazimir Bratkovič, c. kr. notar.

Božična in novoletna darila.

Prva narodna, najcenejša
in največja trgovina z
urami, zlatino, srebrnino
in optičnimi predmeti v
„Narodnem domu“ v Celju

Postrežba točna in poštena.

RAFAEL SALLMJC, urar

Bogato ilustrovane cenike razpošiljam na zahtevo brezplačno in poštnine prosto. Vsa v mojo stroko spadajoča dela, popravila itd. izvršujejo se točno in ceno. Za delo jamčim.

Svoji k svojim!

(493) — 7